Hillerød Philatelistklubs
75 års jubilæum

1.-2. maj
2010

Udstillingskatalog

Hillerødsholmskolens multihal
Hillerødsholmsallé 2, 3400 Hillerød

Hillerød Philatelistklubs
75 års jubilæum

1.-2. maj
2010

Udstillingskatalog

Sælg frimærker på auktion

Netop nu søges postkort og alle genrer af filatelistisk materiale til forårets frimærkeauktioner hos Bruun Rasmussen.

Net-auktion

Den første søndag i hver måned afholdes net-auktion. Her findes materiale i alle kategorier inden for frimærker, postkort og posthistorie.

Traditionel auktion

Flere gange årligt afholdes traditionel auktion med udsendelse af auktionskatalog.

For yderligere information se bruun-rasmussen.dk eller kontakt frimærkeafdelingen på e-mail: frimaerker@bruun-rasmussen.dk eller på telefon 8818 1210. Vurderingsbesøg foretages i hele landet efter aftale.

1941. Censur-brev fra København 23.6.41. "Mit Luftpost bis New York" til Færøerne.

Paul Fischer. Sjældent kortonikort med motiv af postbud, dateret 1893

BRUUN RASMUSSEN
FRIMÆRKER

Baltikavej 10
2100 København Ø
Tel +45 8818 1111

Kommende eftersyn og auktioner:
bruun-rasmussen.dk

Program for udstillingen

Lørdag 1. maj 2010

kl. 10.00	Udstillinger og handlerstande åbner
kl. 10.00	Officiel åbning af udstillingen
kl. 10.00-17.00	Møder i specialklubberne
kl. 10.00-17.00	Timeforedrag: se opslag på udstillingen
kl. 11.00	Guidet rundvisning ved Klaus Müller
kl. 17.00	Udstillingerne og handlerstande lukker

Søndag 2. maj 2010

kl. 10.00	Udstillinger og handlerstande åbner
kl. 10.00-12.00	Mød juryen og få en kommentar til din udstillede samling
kl. 10-12.00	Fællesklubbernes "Hvem ved hvad konkurrence"
kl. 10.00-17.00	Møder i specialklubberne
kl. 10.00-17.00	Timeforedrag: se opslag på udstillingen
kl. 11.00	Guidet rundvisning ved Klaus Müller
kl. 12.00	Præmieoverrækkelse vedr. tegnekonkurrence
kl. 12.30	Præmieuddeling
kl. 17.00	Udstillingerne og handlerstande lukker

Indholdsfortegnelse

Program	3
Borgmesterens velkomst, *Af Kirsten Jensen*	7
Danmarks Filatelist Forbund ønsker tillykke, *Af Søren Chr. Jensen*	8
Formandens velkomst, *Af Kennet Helmer-Jensen*	9
Udstillingens præsidium – Udstillingsudvalg – Øvrige funktioner – Ærespræmier	10
Udstillingens jury	11
Handlere, repræsenteret på udstillingen	12
Perfins, *Af Birger Mortensen*	13
Trykmetoder/-teknikker, *Af Kjeld Kluge*	27
Leverandør af frankeringsmaskiner, *Af Kennet Helmer-Jensen*	34
Selvlært kunstner, Birgitte Rubæk, *Af Carsten Birket Andersen*	38
Hilsen fra Frederiksborg, *Af Lennart Weber*	41
Tre dage i Nordsøen, *Af Otto Pedersen*	66
Eilnachricht/Lebenszeichen, *Af Jørgen Kluge*	69
Færøerne – set fra havbunden, *Af Ingi Sørensen*	76
Frimærkepenge fra Hillerød og omegn, *Af Jørgen Sømod*	79
Fremstilling af poststempler i 25 år, *Af Kennet Helmer-Jensen*	86
Stempelsamlerne, *Af Kennet Helmer-Jensen og Erik N. Sørensen*	88
Stampboxes, *Af Erik Nørbæk Sørensen*	90
Grønland markerer 100-året for kampdag, *Af Asii Chemnitz Narup*	92
Udstillerfortegnelse	94
Halplan med udstillinger og handlerstande	96
Hillerøds første dagstempel, *Af Kennet Helmer-Jensen*	99
Lidt om papirets historie og vandmærkeproduktion, *Af Kjeld Kluge*	104
Min tid i Post- og Telegrafvæsenet, *Af Kennet Helmer-Jensen*	109
Fra Tydskland med skib til Kjøbenhavn 1895-1900, *Af Niels Molander*	114
Kurt Trampedach – en lokal kunstner, *Af Kennet Helmer-Jensen*	120
Hillerød Philatelistklub 1936-2010, *Af Kjeld Kluge*	122
Kolofon	128

Annoncørfortegnelse

Bruun Rasmussen Auktioner	2	I. E. Andersen, Odense	87
Østerbro Frimærkehandel	5	Post Greenland	91
Post og Tele Museum	6	Danske Bank	98
SAFE-Album, Helsingborg	12	Kims Reklame	102
special-trykkeriet viborg a-s	33	Toyota Trucks	103
Scani A/S Frankeringsmaskiner	36	Frimærkebutikken, WWW.FB-NET.DK	108
Danmarks Stempelsamler Forening	37	Bymosehegn Hotel og Kursuscenter	112
Postiljonen	64	Post Danmark	117, 118-119
Facit kataloger	65		
Danske Filatelisters Fællesfond	68		
Iceland Post	74	Post Danmark	Omslag side 2
Posta Faroe Islands	78	Skandia	Omslag side 3
Fællesklubberne	85	Thomas Høiland Auktioner	Omslag side 4

Østerbro Frimærkehandel
Bemærk ny adresse: Store Kongensgade 116, 1264 København K

Telefon: 39636600 - 3S384242

E-mail: oesterfrim@mail.dk
Internet: www.oesterfrim.dk

Intense film og spektakulære genstande
om overvågningens historie i Danmark

Se bl.a. enestående posthistoriske klenodier og oplev
de dramatiske historier om brevåbningens rolle i dansk
overvågnings historie

overvåget

09 10 09 - 24 10 10
post & tele museum

ptt-museum.dk

Borgmesteren byder velkommen

Der findes masser af geniale opfindelser. En af dem er frimærker. Dette lille mærke, der har sørget for at millioner af feriehilsener, invitationer – og rudekuverter er kommet frem. Siden frimærket blev opfundet har det formået at samle mennesker i en fælles interesse, der rækker udover selve det, at det er en smart måde forlods at betale for udbringningen på.

Det ses også i Hillerød. Danmarks første frimærke først blev sat på et brev i 1851 og nu kan Hillerød Philatelistklub fejre 75 års jubilæum.

Philatelistklubben er en af mange foreninger i Hillerød. Vi er en by med et aktivt foreningsliv, og det har vi altid været. Hillerød har mange gode foreninger med en lang historie bag sig.

Det er utrolig værdifuldt for en by at have et aktivt foreningsliv. Det giver liv i byen, og det betyder at Hillerød bliver kendt langt udover bygrænsen, når disse foreninger holder arrangementer med mange deltagere.

Vi kan godt lide at have gæster. For vi håber, de får tid til at nyde opholdet. Vi ligger lige i hjertet af Nordsjælland som Regionshovedstad. Vi er omkranset af smuk natur, har Frederiksborg Slot som et flot centrum i byen og et aktivt by- og handelsliv.

Det håber jeg, at alle I, der er med til denne udstilling, også får tid til at nyde, når øjnene ind imellem trænger til en pause fra de små mærker.

Velkommen til Hillerød!

Kirsten Jensen
Borgmester

Danmarks Filatelist Forbund ønsker tillykke

Glæden var stor, da forbundets bestyrelse modtog ansøgning fra Hillerød Philatelistklub om at markere klubbens 75 års jubilæum i 2010 med en national frimærkeudstilling.

Det er vigtigt for filateliens udvikling, og noget der synliggør vores hobby, at så mange som muligt udstiller deres frimærker, breve og kort. En udstilling er det bedste sted at fremvise "sine skatte", men det er også der, man kan vise resultatet af opsætningen af samlingen. Det er ofte gennem opsætningen, at man lærer mest om ens samling og de emner den beskæftiger sig med. Samtidig giver man via præsentationen inspiration for mange andre.

Inspirationen kommer ikke blot ved at se andres værker, men i høj grad også af, at man arbejder med sine egne ting. Ved at tilmelde sig en udstilling, har man fået et fast mål at gå efter.

Udstillingen tak'10 er en national frimærkeudstilling, der kommer til at favne bredt med både konkurrence og indbudte samlinger, som det bliver spændende at følge.

Det kræver en god teknisk tilrettelæggelse og gennemførelse at klare en sådan stor udstilling, men jeg er sikker på, at medlemmerne i Hillerød Philatelistklub vil klare opgaven med bravour.

Jeg håber rigtig mange vil finde vej til Hillerød til TAK'10 for at nyde stemningen i forbindelse med udstillingen, livet mellem handlerstandene og ikke mindst mellem udstillingsrammerne og dermed få nogle fornøjelige timer i selskab med verdens bedste hobby.

Hjertelig tillykke med jubilæet og held og lykke med udstillingen.

Søren Chr. Jensen, formand DFF

Formanden byder velkommen

Det er svært at udtrykke med ord, hvor stor en glæde det er for mig at kunne være vært for den første Nationale frimærkeudstilling i Nordsjælland nogen sinde.

Med afsæt i tanken om at markere Hillerød Philatelistklubs 75 år jubilæum med maner, blev der for over 3 år siden præsenteret en overordnet vision for markeringen, og klubbens medlemmer støttede allerede dengang op om ideen. Siden er tilkommet mange små tilføjelser og ændringer, som tilsammen er blevet til "tak'10".

Et effektfuldt samarbejde med Danmarks Frimærkehandlerforening, Danmarks Filatelist Forbund og Post Danmark har skabt rammerne for en – set med vores øjne – unik frimærkeudstilling.

Næsten 500 rammesider er det blevet til fordelt på eksponater i udstillingsklassen, indbudte eksponater samt eksponater i de forskellige specialudstillinger.

Samtidig er det lykkedes for os at sikre mange unikke kunstværker til nyere frimærkekunstværker, hvor jeg gerne vil fremhæve de to frimærkekunstnere med rødder i Hillerød, nemlig Kurt Trampedach og Birgitte Rubæk.

Alle steder har der således været stor opbakning om vores udstilling, som jeg stolt vil vise frem med lige dele tradition og fornyelse.

Velkommen til tak'10!

Kennet Helmer-Jensen

Udstillingens præsidium

Søren Chr. Jensen, DFF's formand
Thomas Høiland, DFH's formand
Kirsten Jensen, borgmester i Hillerød
Lene Reipuert, Frimærkechef, Post Danmark, Frimærker
Kennet Helmer-Jensen, formand for udstillingsudvalget
Kjeld Kluge, medlem af udstillingsudvalget
Gert Løye, medlem af udstillingsudvalget
Finn Parbst, medlem af udstillingsudvalget
Ebbe Meyer, medlem af udstillingsudvalget
Peter Bech, medlem af udstillingsudvalget

Udstillingsudvalg

Kennet Helmer-Jensen (formand)
Kjeld Kluge
Gert Løye
Finn Parbst, Birkerød
Ebbe Meyer, Ølstykke
Peter Bech, DFF

Øvrige funktioner

Eksponater: Jørgen Jørgensen
PR- og kommunikation: Kjeld Kluge
Teknik: Jørgen Møltoft
Økonomi: Gert Løye
Mandskab: Henrik Starch-Nielsen
Aktiviterer og sikkerhed: Kennet Helmer-Jensen
Historik: Erling Skjoldorg

Ærespræmier

Danmarks Filatelist Forbund
Danske Filatelisters Fællesfond
Danmarks Stempelsamler Forening
Hillerød Philatelistklub
Post Danmark, Frimærker
Thomas Høiland Auktioner
Hillerød Kommune
Post Greenland
Posta Færøerne
Post og Tele Museum
Otto Pedersen, Frederikssund (opmuntring)
Iceland Post – Postphil
Toke Nørby

Udstillingens jury

Karsten Jensen, juryformand

Christian Jantzen

Ebbe Eldrup

Søren Juhl Hansen

Cajsa Ojakangas (Sverige)

Per Friis Mortensen

Henrik Mouritsen

Morten Pieper

Lars Hansen

Postkort og Frankerings-etiket, som Post Danmark udgiver i anledning af National frimærke-udstilling tak'10 i Hillerød 2010. Her gengivet i ca. 90 % af den oprinde-lige størrelse (Red.).

Standholdere

Stand 1: Post Danmark Frimærker – www.post.dk/stamps
Srand 2: Thomas Høiland Auktioner – www.tha.dk
Stand 4: Post Greenland – www.stamps.gl
Stand 5: Posta, Færøerne – www.stamps.fo
Stand 6: Iceland Post – .www.stamps.is
Stand 9: Kim Taylor – www.kimfrim.dk
Stand 10: VF Auktioner – www.vf-auktion.dk
Stand 11: Frimærkebutikken v. Theis Jørgensen – www.fb-net.dk
Stand 12: Leni Frimærker – www.lenifrim.dk
Stand 14: Safe Album, Sverige – www.safe-album.dk
Stand 16: Østerbro Frim.handel – www.oesterfrim.dk
Stand 18: NJR-frimærker – www.njrredus.dk
Stand 20: Frank Banke, Belgien – www.fbanke.com
Stand 21: Stein Kristiansen, Norge – www.steinkristiansen.no
Stand 23: Ileta Frimærker
Stand 24: Brevspecialisten, Sverige – www.gfcovers.se
Stand 25: Fyns Frimærke Service – www.stamps.dk
Stand 26: Netstamps/Scanphil – www.netstamps.eu
Stand 28: Christie's Stamps – www.christiesstamps.dk
Stand 30: Skanfil – www.skanfil.dk
Stand 32: Nellefrim – www.nellefrim.dk
Stand 33: Danmarks Filatelist Forbund – www.danfil.dk

Perfins – anvendt i Nordsjælland

Af Birger Mortensen, Dansk Perfin Samlerklub

Det hele startede i England i 1858, hvor Joseph Sloper fik patent på perforering af bl.a. dokumenter. I 1868 fik han tilladelse af postvæsenet til at anvende en perforator på frimærker. Udtrykket "*perfin*" er dannet af *perf*orated *in*itials. På dansk anvendes firmaperforeringer ofte. Derefter blev anvendelsen af denne idé spredt over hele verden, også til Danmark, hvor de første tilladelser fra postvæsenet blev givet i 1876 til firmaerne S. Friedländer og S. Seidelin. I Nordsjælland er der ifølge katalog fra Dansk Perfin Samlerklub "Katalog over danske firmaperforeringer 2001" anvendt 12 perforeringer fra de 4 større byer, Frederikssund, Helsingør, Hillerød og Hørsholm. Udover det nævnte antal i kataloget er der i artiklen medtaget en hel del andre bl.a. fra Frederiksværk. Begrænsningen er dog, at de skal være anvendt fra en virksomhed, bank, kontor el.lign. (ikke kun postet) i Nordsjælland.

Hvorfor anvendelse af Perfins?
Metoden blev indført for at forhindre tyveri af frimærkerne samt uautoriseret brug af disse. En medarbejder fra et firma kunne sælge frimærker tilbage til posthuset eller bruge dem til private forsendelser, hvis de ikke var perforerede. Hvis de alligevel blev anvendt, kunne man hurtigt finde tilbage til det pågældende firma.

Frederikssund

F38
Frederikssund og Omegns Bank
Tidligste stempeldato: 10.1923
Seneste stempeldato: 02.1935
Antal af huller: 10.12.14.
På efterfølgende side er vist et brev fra banken.

F47
Frederikssund Andelssvineslagteri
Tidligste stempeldato: 03.1925
Seneste stempeldato: 04.1926
Antal huller: 12.17.

F49
Frederikssund Amtstuedistrikt
Tidligste stempeldato: –
Seneste stempeldato: 09.1935
Antal huller: 8 8.10

AKTIESELSKABET
FREDERIKSSUND & OMEGNS BANK.

D Eingang Deutsche Bank D
28 N 0948 03737
Beantwortet

Deutsche Bank

Mauerstrasse 29332

Berlin W.8

D37
De forenede Jernstøberier A/S
Tidligste stempeldato: 12.1913
Seneste stempeldato: 12.1941
Antal huller: 69
Findes også bl.a. stemplet Næstved

Fiskeriforeningen i Frederiksværk,
v/Herr Fisker Niels Christensen,
Enghavevej,
h e r .

D • F • J
DE FORENEDE JERNSTØBERIER A/S
JERNSTØBERI • EMAILLEVÆRK • MASKINFABRIK
HOVEDKONTORET • FREDERIKSVÆRK
GASTEKNISK OG ELEKTROTEKNISK FABRIK

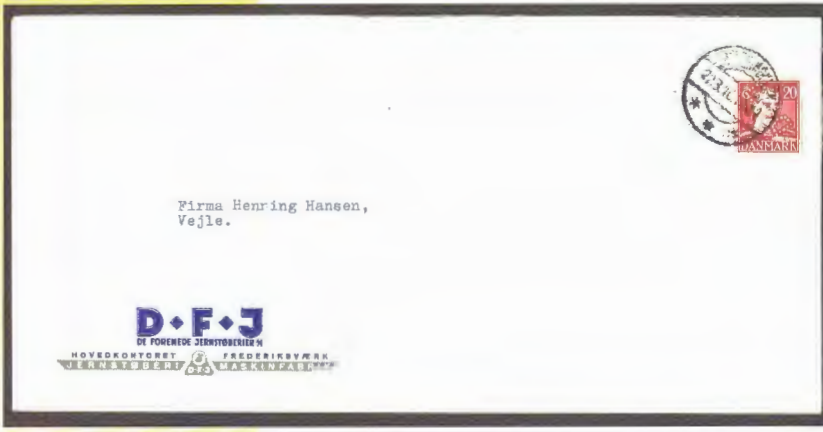

D38
De Forenede Jernstøberier A/S
Tidligste stempeldato: 09.1942
Seneste stempeldato: 05.1973
Antal huller: 12 8 10
Findes også bl.a. stemplet Næstved

Mærkat fra flytning
af hovedkontor
fra København
til Frederiksværk

Brevet er her gengivet i 70% størrelse (Red.)

F13
Fiskenetfabrikken "Danmark"
J.C. Tvede A/S
Tidligste stempeldato: 11.1902
Seneste stempeldato: 10.1920
Antal huller: 18.19.

H51
Helsingør & Omegns Bank
Tidligste stempeldato: 02.1943
Seneste stempeldato: 01.1958
Antal huller: 16 16 19

Til

Danmarks Nationalbank

København K.

Helsingør og Omegns Bank
ESPERGÆRDE BANK
Filial af Privatbanken i Kjøbenhavn
Aktieselskab

H62

A/S Helsingørs Jernskibs- og Maskinbyggeri
Tidligste stempeldato: 06.1938
Seneste stempeldato: 04.1960
Antal huller: 11.10.

Her ses også anvendt perfin
på julemærket fra 1938

Nederst ses **H62** fra et brev afsendt af Værftet i Helsingør; stemplet er fra bagsiden

L02
Den Danske Landmandsbank
Tidligste stempeldato: 05.1912
Seneste stempeldato: 11.1981
Antal huller: 17.

Her ses også anvendt perfin på 25 øre stempelmærke.
IKKE registreret i katalog

Her også anvendt **L17** på brevstykke stemplet Helsingør (anvendt i bank?)

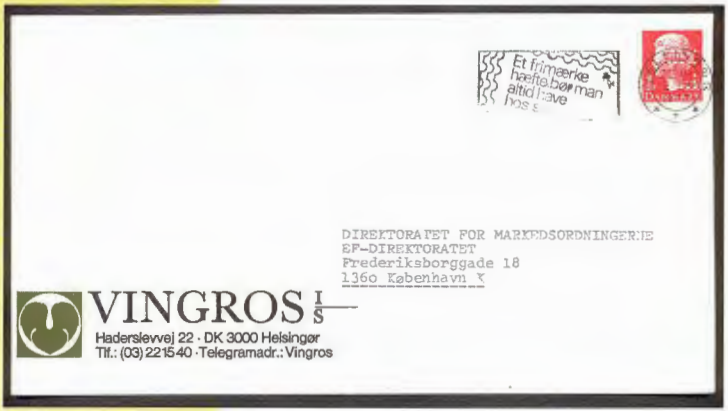

Brevet herunder "fra Den Danske Landmandsbank" er gengivet i 70% (Red.)

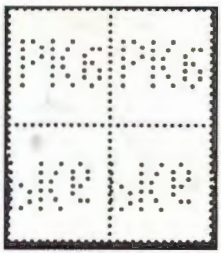
L59
Lund & Rasmussen A/S
Tidligste stempeldato: 01.1970
Seneste stempeldato: 09.1980
Antal huller: 7 11

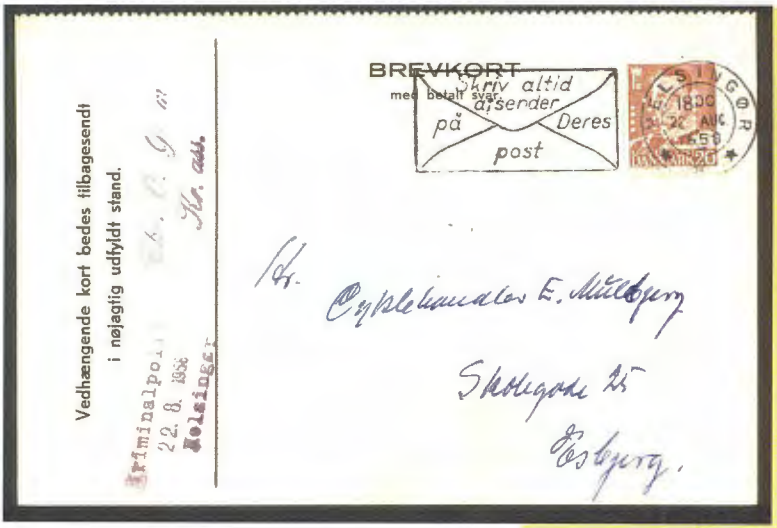
Brev fra "Vingros"
er her gengivet i 70% (Red.)

L59 Kuvert fra Vingros I/S (Lund & Rasmussen)

P25
Politikreds 6
Tidligste stempel
dato: 10.1956
Seneste stempeldato: 10.1962
Antal huller: 10 12 10
Fireblokken her stemplet
Humlebæk

P25 Brevkort fra kriminalpolitiet (politikreds 6)

T12

A/S Th. Wessel & Vett, København
Tidligste stempeldato: 09.1888
Seneste stempeldato: 10.1940
Antal huller: 7 8.17 / 14 9.
Her anvendt stempel nr. 24 (Helsingør).
Th. Wessel & Vett (Magasin du Nord) havde en forretning i Helsingør fra 1889 på Stengade nr. 52, senere 63

Hillerød

F12

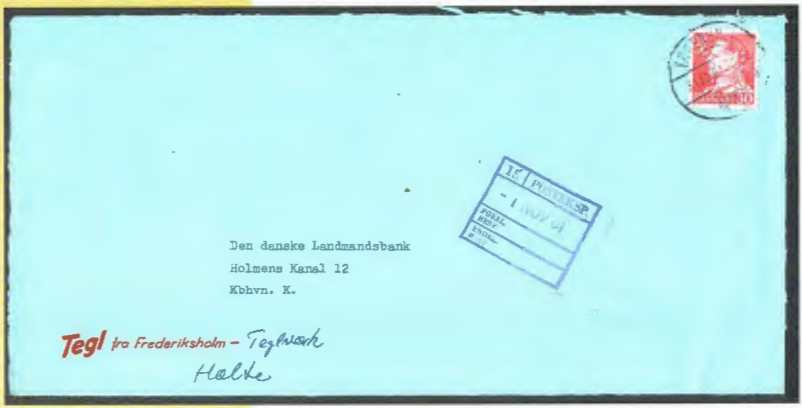

Frederiksborg Amtstuedistrikt
Tidligste stempeldato: –
Seneste stempeldato: 11.1938
Antal huller: 8 9.10

F51
Frederiksholms Teglværker
Tidligste stempeldato: 07.1953
Seneste stempeldato: 05.1976
Antal huller: 8 7
Findes også afstemplet i Holte

Brevet er her gengivet i 70% (Red.)

Hørsholm

L16
Den Danske Landmandsbank, København
Tidligste stempeldato: 01.1891
Seneste stempeldato: 11.1985
Antal huller: 39

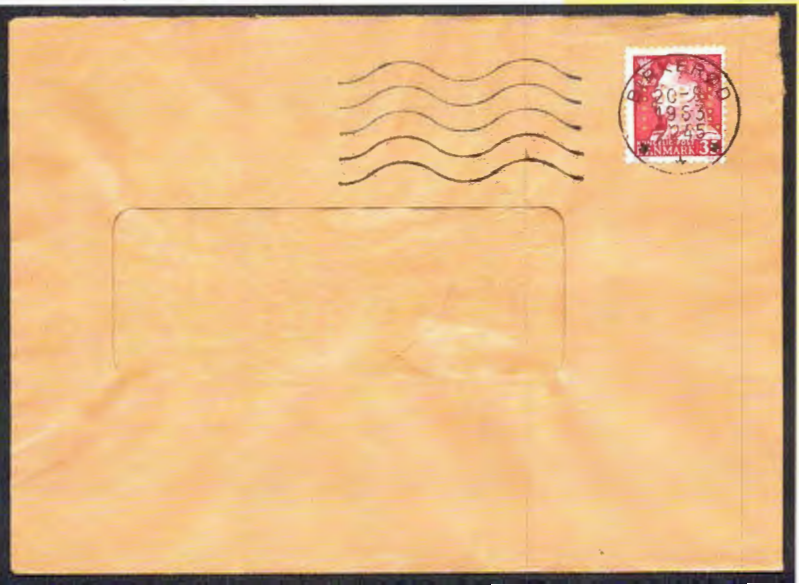

P04
Politikreds nr. 11
Tidligste stempeldato: 06.1962
Seneste stempeldato: 06.1973
Antal huller: 10 9 9

Brev med L16 fra Den Danske Landmandsbank, Hørsholm Afdeling.
Her gengivet i 70% (Red.)

P04 og **P25** findes stemplet i adskillige byer i Nordsjælland

Andre brugere i Nordsjælland

Helsingør

H01
Hjemmeværnet, Landsdækkende
Tidligste stempeldato: 11.1956
Seneste stempeldato: K
Antal huller: 17

Fig04a
Københavns Kommune, København
Tidligste stempeldato: 09.1934
Seneste stempeldato: K
Antal huller: 18

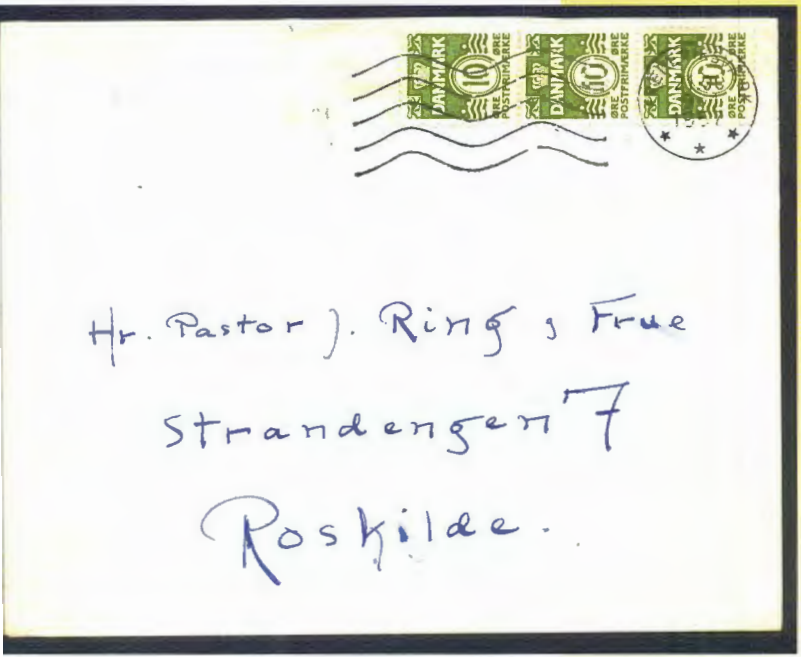
Brev fra Københavns Kommune, Familieinstitution »Klostermosegård«, her gengivet i 70% (Red.)

Frederiksværk

Fig04a
Se under Helsingør

Kokkedal

W21
A/S Th. Wessel & Vett , København
Tidligste stempeldato: 07.1921
Seneste stempeldato: 03.1975
Antal huller: 25

Her anvendt på brev fra Kokkedal, stemplet Hørsholm

Kilder

Gustav Hansen og
Thomas Sørensen,
Dansk Perfin Samlerklub og
Katalog over danske firmaperforeringer 2001

Trykmetoder/ -teknikker

Af Kjeld Kluge

Der er benyttet flere teknikker til frimærkefremstilling når talen falder på trykning.

Der er tre hovedgrupper af trykteknikker:

1. **Højtryk** Bogtryk – Letterset
   Her benyttes bly-bogstaver, Træ-bogstaver, Galvanotypi og Kliche
2. **Fladtryk** Stentryk og Offsettryk
   Offsetplader (se billede af offsetplade og Litografisk sten)
3. **Dybtryk** Ståltryk og Rasterdybtryk.

A. Bogtryk – her benyttes blytyper, messingstreger, galvanotypi (kobber eller bly på blyfod) og klicheer.

B. Letterset er en nyere trykmetode (ca. 1970), hvor en plade med ophøjede bogstaver/tegninger trykker via en gummidug (som ved Offset), som derefter trykker på papiret.

I begge tilfælde kan der være tale om Arktryk eller Rotationstryk (endeløse baner = papirrulle).

Bogtryk. I Danmark blev alle frimærker indtil 1933 trykt i bogtryk (hos Thiele Bogtryk). Dog er bundtryk til mærkerne i 1851 udført af Ferslew i kobbertryk.

Der benyttedes i den tid kun bly, messing, galvanotypi – Klicheen blev først opfundet i 1882, så al snak om klicheer før den tid er ikke korrekt.

Fladtryk. Her benyttes en sten eller offsetplade, som begge er helt uden forhøjninger, som i Bogtryk eller fordybninger som i Dybtryk

Stentryk er forløberen for vore dages Offsettryk.

Stentryk trykker direkte på papiret, hvor Offset trykker via en gummidug, som omtalt ved Letterset.

Ved Stentryk er der kun være tale om arktryk. Benyttes i dag kun til kunstreproduktioner.

Ved **Offset** kan der være tale om Arktryk eller Rotationstryk (endeløse baner = papirrulle).

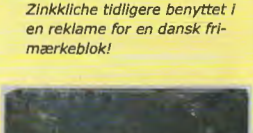
"Vinkelhage" med blybogstaver. Her en tilfældig skriveskrift i størrelsen 28 pkt.

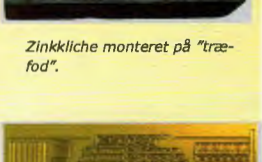
Træbogstaver kan også bruges i bogtryk!

Zinkkliche tidligere benyttet i en reklame for en dansk frimærkeblok!

Zinkkliche monteret på "træfod".

En såkaldt "Dycril"-kliche, omtalt i teksten som "polymer" – her en testplade, som ikke har været benyttet i trykkeriet.

Offset i 1980'erne (måske før)? Offsettryk + kombination af Offset/Ståltryk.

I dag kan andre kombinationstryk også forekomme.

Dybtryk. Her benyttes en stor kobbercylinder, hvor trykbilledet er ætset *ned* i kobberet.

Ståltryk er velkendt af de fleste, som har set Slanias frimærkegravurer på bl.a. danske frimærker.

Her består trykbilledet af streger, graveret af en kunsner.

Ved **Rasterdybtryk** ser man tydeligt (i en lup) raster som i et avisbillede, men rasteret er opbygget noget anderledes end i avisen.

I dag trykkes Rotationstryk (kun som endeløs bane = papirrulle).

Thiele Bogtryk (AFA nr. 1+2 (Danmark) har undertryk fremstillet i kobbertryk af Ferslev)

Efter 1933 blev Stålstukne frimærker trykt i Ståltryk/(Stålstik); hvis trykpladen var af kobber kaldes metoden Kobbertryk/(Kobberstik).

Højtryk/Bogtryk

1) **Løse typer** (benyttes til div. provisorier) – messingstreger bl.a. Saar overtryk på Germania-mærker (Tyskland). "Stregen" i bunden er 4 pkt. tyk og 4 cicero lang, i visse tilfælde er også benyttet 2 stk. 2 pkt.-streger på hver 4 cic., eller 2 stk. 4 pkt. streger på hver 2 cic., eller 1 stk. på 1 cic. + 1 stk. på 3 cic. enten til venstre eller højre. Til teksten er benyttet løse blytyper af forskellig skrift/størrelse med en forskellig afstand til stegen i bunden, derfor flere typer af dette mærke.

2) **Galvanotypi** til mærkets billede incl. Værdiangivelse – i litteraturen kaldet "kliche". Dette blev benyttet i al den tid, Thiele trykte danske frimærker (indtil 1933). Alt tryk-materiale – trykforme og det meste af arkiverne samt makulaturark blev tilintetgjort i 1934-36 og trykkeriet lukkede i 1936, idet de fejlagtigt (set i baglyset) havde satset på en anden skrifttype-højde end *alle* andre trykkerier. En dansk typograf har i 1980'erne undersøgt ovenstående ved bl.a. samtaler med da-levende medarbejdere fra Thiele og han angiver at Thiele havde et selvstændigt "typografisk målsystem", men jeg tror mere på forklaringen om type-højden (fransk højde contra tysk

højde). Sidstnævnte er en overlevering fra min farfar, som arbejdede hos Thiele i næsten 40 år indtil 1936 ved firmaets lukning.

3) I 1970'erne (1980'erne) blev en del zink-klicheer udskiftet med "klicheer" udført i et polymert materiale, en slags plastik på en stålplade, som kunne "fremkaldes" (udvaskes) i vand efter belysning i UV-lys.

Disse trykplader blev i starten benyttet som plane plader i alm. arktryk (bogtryk) maskiner, men senere fandt man på at spænde den tynde plade omkring en trykcylinder, så pladen kunne benyttes ved rotationstryk (aviser etc.). Næste udnyttelse af denne teknik er tydeligt præget af konkurrencen fra Offset, som benytter en modtrykscylinder med en gummidug. Ved at lade "plastik-pladens" tryk blive overført til en gummidug, fik man udnyttet bogtrykkets fordele og undgik samtidig offsets svaghed, nemlig vand (som kunne blande sig med farven).

Denne opfindelse kaldes **"Letterset"**, som bl.a. er benyttet ved Vesttyske frimærker (Slotte og Borge). Særkendet er et helt konturskarpt aftryk uden bogtrykkets karakteristiske "kvætsrand" (farven svulmer ud over trykkets afgrænsning). Til denne teknik blev benyttet de såkaldte polymere plader (se billedet af en "Dycril-kliche på foregående side).

Moderne teknik har gjort bogtryk/højtryk til en historisk trykmetode. Fordelene i dag er svære at øjne.

Fladtryk/Offset

Litografi, oprindeligt **"Stentryk"** (se billede af tryk-sten næste side) er opfundet af *Senefelder* fra Østrig i årene 1796-1799, og det første fler-farve-tryk blev udført i 1826.

Stentryk i dag bliver kun benyttet af kunstnere/grafikere, som producerer *kunsttryk*.

Princippet er videreført i **offset**, som benytter en metalplade (aluminium), præpareret med en lysfølsom hinde. Denne plade belyses direkte fra computeren (CTP), og fremkaldes derefter i en alkalisk fremkalder i én arbejdsgang. Tidligere benyttedes en film (positiv eller negativ) som blev belyst i kontakt med offsetpladen. Princippet bygger på at vand og fedt afviser hinanden. Dvs. farven er "fed" og vandet ligger som en "vand-film"

Letterset og bogtryk. Læg mærke til skarpheden i Letterset til venstre.

Her en "tør"-offsetplade, som oprindeligt blev benyttet til et reklamefremstød for trykkeriet. På det nederste billede ses hvor tynd pladen er, og at der ikke er nogen niveauforskel på de trykbærende elementer og de ikke trykbærende.

Ældre litografisk sten, hvor man ser, at det trykbærende er spejlvendt. Det giver retvendt tryk direkte på papiret. (Fotocollage: Kjeld Kluge).

alle de steder, hvor hinden er "vasket ud" ved fremkaldelsen, så kun den hærdede (af UV-lyset) hinde tager imod farven (negativ film); (omvendt ved positiv film, hvor det *ikke-belyste* er den trykbærende del, og den belyste del bliver "vasket" væk ved fremkaldelsen). Denne farve bliver nu overført til gummidugen, påspændt en "gummidugs"-cylinder og først herefter kommer farven i berøring med papiret via endnu en modtrykscylinder.

Fordele ved offset: Høj hastighed på trykmaskinen, hurtig fremstilling af nye trykplader. *Bagdele ved offset:* Vand/farve-balancen er/kan være kritisk; vand blandes ofte med alkohol pga. balancen.

Nyeste indenfor offset: **Tøroffset – Waterless offset** – Princippet er bortset fra vandet det samme som "våd-offset". Trykpladen er her præpareret med silikone de steder, hvor farven *ikke* må sætte sig og trykke på papiret (se illustrationer forrige side).

Fordele: Tøroffset kan gengive meget finere nuancer – større og mindre rasterpunkter (i højlys og skygge), bedre mellemtoner, miljøet tilgodeses med *ingen* alkohol og *ingen* vand.

Bagdele: næsten ingen i forhold til "våd-offset"-pladerne. Trykpladerne er kun lidt dyrere end til "våd-offset", men noget vanskeligere at kontrollere.

Bagdele ved al form for offset: Sikkerheden er lav, idet det er let at efterligne med moderne teknik.

Dybtryk

Ståltryk	Rotation
Kobbertryk	Rotation
Rasterdybtryk	Rotation

Ved al form for rotationstryk er der tale om store trykoplag.

Ståltryk og kobbertryk. En tegning/kunstværk "stikkes" = graveres ned i en stål- eller kobberplade. En syreblanding ætser "gravuren" dybere/bredere alt efter syre-koncentrationen/tiden i badet.

Mezotinto er en skrabeteknik, som gravøren kan benytte, når han vil opnå halvtoner i gravuren.

Den færdige gravure (ur-molette eller moder-molette) overføres til relief-moletten (i blødt stål). Trykcylinderen overtrækkes med 1 mm kobber. Relief-moletten overføres et antal gange til trykcylinderen, som derefter hærdes med et kromlag på 0,002 mm; dette for at forøge slidstyrken.

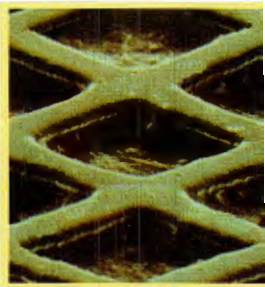
Rasterdybtryk: En fotografisk halvtone-film overføres via et specielt "raster" til trykcylinderen, dvs. al gravure osv. undgås ved denne teknik. Disse tryk er dog ikke lige så skarpe i konturerne som f.eks. offsettryk (der benytter sig af en anden raster-type).

Den store forskel fra bogtryk og offset ved dybtryk er, at her ligger farven i en såkaldt farvekop. Overfladen af trykcylinderen skrabes ren for overskydende farve af 2 stk. farverakler (viskeduge). Papirbanen (fra rulle) bliver før kontakt med trykcylinderen fugtet med vand for bedre optagelse af farven fra "kopperne". (Obs! Papir fugtes = papir "arbejder" dvs. udvider sig).

Dybtryk/ståltryk bliver i visse tilfælde kombineret med offsettryk. Prøvetryk fra M4-maskinen bestod af dybtryk/stålstik/offset i samme trykgang.

I skrivende stund er en ny trykmaskine under opbygning med benyttelse af den tidligere del til ståltryk. Der er bygget 6 offset-trykværker på, hvor det ene kan udskiftes med Flexotryk (dybtryk). Det skal blive spændende at følge udviklingen og de nye muligheder, som nu kommer.

Ved alle de tre nævnte hovedgrupper for frimærketryk er papiret *nu* altid gummieret *før* trykningen. De

De karakteristiske "kopper" fra en dybtrykcylinder ses her i stærk forstørret udgave. Foto/tegning: Kjeld Kluge frit efter "Michels Einführung in die Druckverfahren"

nye moderne trykmaskiner er udstyret med aggregater til perforering, skæring i længderetningen og til sidst tværskæring til det færdige frimærkeark. Efter et døgns sluttørring kan frimærkerne pakkes og leveres fra trykkeri til forbruger/kunde, nemlig Postvæsenets forskellige kontorer og afdelinger.

Trykfarver benyttet i Danmark ved frimærkeproduktion

Benyttet i denne tidsrækkefølge:
1. AB Tryckfärger, Stockholm, Sverige
2. Horstmann-Steinberg, Grafisk farvefabrik, Tyskland
3. A/S Sadolin & Holmblad, Danmark

Litteraturhenvisninger

Trykmetoder og varianters opståen
af *Henrik Engel Elborough*
Med tak for korrekturlæsning og tilføjelser
til *Christian Nielsen, Frederikssund*

Her ses en "moderne" form for "Galvanotypi". Som det ses står al tekst spejlvendt, så formen kan trykke direkte på pairet. Trykbilledet er her ætset i kobber, som derefter er monteret på en "blyfod"!

Professionel produktion af smukke bøger, magasiner og kataloger

I mere end 50 år har Special-Trykkeriet Viborg været en af den grafiske branchens foretrukne samarbejdspartnere, når det handler om at producere velfungerende, smukke bøger, tidsskrifter og kataloger.
Ud over en moderne maskinpark, der er optimeret til krævede farvetryk og bogproduktion, har vi stolte traditioner indenfor bogtilrettelægning og sats.

Kunde: Forlaget People'sPress, Softcover, 304 sider + omslag

Kunde: Forlaget Klematis, Hardcover, 208 sider + omslag

special-trykkeriet viborg a-s
GRAFISK PRODUKTION

Livøvej 1 • 8800 Viborg • Tlf. 8662 4033 • Fax 8662 4675
www.special-trykkeriet.dk • E-mail stviborg@stviborg.dk

EMAS
FSC

Scanis afdeling på Rødager Allé 22 i Rødovre.

Leverandør af frankeringsmaskiner gennem mange år

Af Kennet Helmer-Jensen

I forbindelse med forberedelse af vores nationale udstilling har vi haft kontakt vidt og bredt for at skabe et arrangement, som er så alsidigt og interessant som muligt.

Dette har blandt andet sendt os forbi firmaet Scani A/S. Scani er interessant posthistorisk set på mange måder, idet firmaet gennem mange år har leveret frankeringsmaskiner til danske firmaer, men også fordi de – som sidste skud på stammen – har leveret stemplingsmaskiner til Post Danmark.

Frankeringsmaskiner dengang og nu

Fra etableringen i 1964 har firmaet været markedsleder inden for salg og service af udstyr til post- og papirbehandling. Som en del af dette har frankeringsmaskiner været den opgave, som filatelister har fået mest kendskab til.

Før i tiden var der tale om relativt få frankeringsmaskiner, der blev solgt i Scani's regi, men med tiden har dette ændret sig betydeligt.

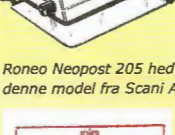

Roneo Neopost 205 hed denne model fra Scani A/S.

I årene frem til årsskiftet 2009/2010 har der således været idriftsat op mod 5.000 frankeringsmaskiner via virksomheden. Dette fra første manuelle maskiner med håndsving til helt moderne it-tekniske løsninger.

I 2005 besluttede Post Danmark, at samtlige frankeringsmaskiner i Danmark inden 2010 skulle udskiftes til nye maskiner, der kunne kobles online på Post Danmarks nye Credit Lock system, som giver mulighed for automatisk aflæsning af portoforbrug. De gamle frankeringsmaskiner skulle senest være udskiftet ved udgangen af 2009.

Denne ændring har Scani understøttet ved at tilbyde teknologisk avancerede og brugervenlige frankeringsmaskiner til såvel den lille som den store virksomhed.

N 0001 er føste kliche i rækken af maskiner anvendt af Scani.

Portostempel med firmalogo.

I perioden fra 2005 har Scani ændret sig fra at være den leverandør med færrest maskiner i markedet til i dag at være en af de største.

En moderne frankeringsmaskine kan således indeholde funktionaliteter vedrørende meget andet end at sætte et portoaftryk på en forsendelse. En af de største fordele er tydeligvis den helt automatiske vejning og portoudregning af forsendelser uden at medarbejderen, der betjener maskinen, skal forholde sig til det – det sker helt automatisk.

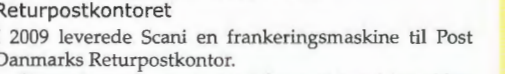

Moderne frankeringsmaskine IJ-50 med vægt og autofeeder.

Ankomststempling af forsendelser i Returpostkontoret

I 2009 leverede Scani en frankeringsmaskine til Post Danmarks Returpostkontor.

Stemplingen foretages i rød farve på bagsiden af forsendelserne, og uden at værdiklicheen er aktiveret.

Returpostkontorets ankomststempel.

Stempling af frimærker

Tilbage i 1991 forsøgte postvæsenet sig med at ombygge en tidligere frankeringsmaskine til at være en stemplingsmaskine. Fordelene ved frankeringsmaskiner er tit, at de kan stemple meget tynde forsendelser, uden at de krøller og bliver ødelagt, hvilket kan være en udfordring for de helt store stemplingsmaskiner, der anvendes på postcentrene.

Den ombyggede maskine blev anvendt i en kort periode ved Nordvestjyllands Postcenter. Resultatet af forsøget kendes ikke i dag, men da brugsperioden ikke var særlig lang, må det udledes, at det nok ikke har levet op til forventningerne – nok primært grundet en begrænset kapacitet på maskinen.

Annulleringsstempel – frankostemplingsmaskine.

Frankeringsmaskiner fra Scani A/S

IJ-40 med vægt

Scani fører frankeringsmaskiner til alt fra få breve om dagen og op til mange tusinde.

- Alle er støjfrie og nemme at betjene
- Undgå strafporto – og løb aldrig tør for frimærker
- Den dynamiske vægt måler og vejer brevet og fastsætter portoen automatisk

Ring og få vejledning om, hvilken model der passer bedst til jeres behov.

IJ-80 med autofeeder og vægt

IJ-110 med dynamisk vægt

Scani repræsenterer de mest anerkendte producenter af udstyr til post- og papirbehandling:

Neopost • Duplo • Matthias Bäuerle • GBC/ACCO • GMP • C.P. Bourg • EBA/IDEAL • Cyklos • James Burn • Watkiss • Uchida • Ernst Nagel

---

Frankering • Brevåbnere • Makulering • Kuvertering • Adressering • Falsemaskiner • Kachering/UV-lakering • Hæfte/fals • Indbinding • Rysteborde • Skæremaskiner • Bukkemaskiner • Papirboremaskiner • Arksamlere ... og meget mere.

Ring allerede i dag på tlf. 36 70 90 88
Eller kontakt os på www.scani.dk

SCANI A/S
Intelligent dokumenthåndtering

TILBEHØR | POSTAL | GRAFISK

I 2009 blev Scani kontaktet af Post Danmark med henblik på at afsøge mulighederne for at levere en stemplingsmaskine til distributionscentret i Rønne, idet den daværende maskine stod til udskiftning.

Med baggrund i at Scani i 2009 blev et Neopost datterselskab, blev Post Danmark præsenteret for en stemplingsmaskine, som er primær-stemplingsmaskine i det franske postvæsen.

Stemplingmaskinen, der egentlig er en videreudvikling af en tilsvarende frankeringsmaskine, anvender print via ink-jet, hvilket giver et meget klart og tydeligt aftryk.

Da leveringen af stemplingsmaskinen til Bornholm hastede, blev det aftalt, at maskinen – da standardopsætningen til det franske postvæsen er med højrevendte stiplede bølger – også blev anvendt på Bornholm til at starte med, indtil den endelige opsætning kunne leveres.

En tilsvarende maskine er anvendt i test ved Sydjyllands Postcenter for at undersøge dens muligheder ved store forsendelsesmængder. Under testen er der anvendt en stempelkrans med teksten 'Post Danmark'

Samme maskine anvendes på udstillingen i Hillerød, hvor det – som noget helt unikt – er muligt at få aftryk med udstillingens særlige maskin-særstempel.

Maskinstempler fra Bornholm
– midlertidigt (øverst)
– endeligt (nederst).

Stempelkrans
– Post Danmark.

Selvlært kunstner har tegnet to frimærke-udgivelser

Interview af Carsten Birket Andersen

Birgitte Rubæk fra Hillerød arbejder i dag både som illustrator og udstillingsmedarbejder

Selv om der kun findes et enkelt frimærke med Frederiksborg Slot som motiv, så kan Hillerød alligevel godt være med på frimærkernes landkort, for byen har sin helt egen frimærke-kunstner.

Birgitte Rubæk, 50 år, er navnet, og hendes titel er faktisk dobbelt: illustrator og udstillingsmedarbejder.

Det begyndte i 1993 med sommerfugle-frimærkerne – fire flotte mærker med værdierne 3,75 kr., 5,00 kr., 8,75 kr. og 12,00 kr., og de blev trykt i offset.

– Jeg arbejdede på Zoologisk Museum som freelancetegner, og i forbindelse med et Atlas-projekt om sommerfuglenes udbredelse, kom det på tale at udgive frimærker med sommerfugle-motiver. Og så blev jeg bedt om at tegne sommerfuglene, fortæller Birgitte Rubæk.

Produktions-processen var meget lang – vel omkring halvandet år – og der var ikke noget med at gå ud i naturen for at finde sommerfuglene.

Her ses de fire værdier med sommerfugle.

– Ofte skal man jo tegne på tidspunkter, hvor motivet ikke kan findes i naturen. Heldigvis er der på Zoologisk Museum en stor samling af sommerfugle, og jeg fandt nogle flotte eksemplarer at kigge på.

– Så var det med at tegne sommerfuglene, lægge de rigtige farver på og at vælge en baggrundsfarve. Selve formatet var givet, men jeg valgte at vippe sommerfuglene, så blev de en smule større.

Udkastet til frimærkerne måtte lidt frem og tilbage mellem Birgitte Rubæk og Post Danmark, men den 11. marts 1993 udkom mærkerne. Resultatet blev så godt, at Forlaget Gad senere hyrede hende til at tegne en hel bog om sommerfugle.

To sæl-frimærker og et miniark i 2005

Efter en række år var der bud efter den lokale frimærkekunstner igen, og denne gang gjaldt det sæler, og de to frimærker udkom den 11. november 2005. Det ene 4,50 kr. og spættet sæl, mens det andet var 5,50 kr. og grå sæl, og mærkerne blev trykt i stålstik. Samtidig udkom der også et miniark med de to mærker.

– Vi var to kunstnere, der blev bedt om at komme med et bud på sæl-motiver, og jeg fik så lov til at gå videre med projektet, forklarer Birgitte Rubæk. Oplægget til selve frimærkerne var sæl-fotos leveret af Sælariet i Esbjerg, men også hjælp fra pattedyrs-eksperter på museet.

Frimærke-motiverne kom til verden i gouache (maleteknik, hvor der bruges vandfarver til at dække billedets bund helt), og det endte med et enkelt udtryk og forskellige nuancer. Resten af processen lå i hænderne på gravøren Arne Kühlmann.

– Jeg var helt imponeret over Arnes arbejde. Han kunne gå ned i bittebitte-små detaljer, og det blev sindssygt flot. Det var virkelig sjovt at arbejde sammen med ham, og han var i stand til at lysne resultatet, fortæller Birgitte Rubæk.

De to sæl-frimærker ...

og miniarket med sælerne.

Maler portrætter i fritiden

Birgitte Rubæk arbejdede oprindeligt med teater, men skiftede så over til at tegne, og i 1990 begyndte hun som freelance-tegner på Zoologisk Museum i København. Og hun har ingen uddannelse indenfor tegne-kunsten. Senere blev det med fast tilknytning til museet.

– Jeg arbejder i dag som udstillingsmedarbejder i formidlingsafdelingen på Statens Naturhistoriske Museum (en sammenlægning af Zoologisk Museum, Botanisk Museum, Botanisk Have og Geologisk Museum), og jeg har blandt andet med design og layout af nye udstillinger at gøre. Dog skal der også være tid til at udforme videnskabelige tegninger til forskernes afhandlinger.

Men de kreative sider af Birgitte Rubæk kommer også til udtryk i fritiden.

– Jeg har behov for at lave noget for mig selv, så jeg er begyndt at male portrætter i oliefarve, og det er meget spændende. Og jeg har haft portrætter med ved to udstillinger på Det Nationalhistoriske Museum Frederiksborg Slot og i den fællesnordiske portrætkonkurrence, Brygger J. C. Jacobsens Portrætpris. Senest et portræt af jazzmusiker og komponist John Tchicai.

Det kreative har Birgitte Rubæk dog ikke fra fremmede – hun er datter af Frederiksborg Amts Avis' mangeårige fotograf-ægtepar, Anne-Sofie og Jørgen Rubæk.

Sommerfuglemotiv fra en plakat, benyttet ved "Frimærkets dag" 1993.

Hilsen fra Frederiksborg

Af Lennart Weber, medlem af Hillerød Philatelistklub

Tilfældighed at jeg blev postkortsamler

Jeg har samlet frimærker i over 50 år. I rigtig mange år samlede jeg på frimærker fra hele verden, senere blev det til nogle udvalgte landeområder bl.a. Danmark, Grønland og Persien. Men langsomt skiftede jeg fokus, og efterhånden blev det posthistorie og hjemstavnsfilateli, der fængede min interesse.

Det med postkort var lidt af en tilfældighed. Det startede i det små lige efter den store verdensudstilling, Hafnia 76 i Bella Center. Jeg opdagede ligesom mange andre frimærkesamlere, at det var håbløst at samle hele verden, og jeg opdagede også, at det ville være en umulig opgave at lave en stor flot samling klassisk Danmark. Først og fremmest fordi jeg ikke havde et par millioner til at investere i de gamle breve og frimærker.

Dette kort er en af perlerne i min samling. Det er udgivet af Louis Glaser, Leipzig i Tyskland og det er sendt fra Frederiksborg 8.6.1898 til Graz i Østrig.

Derfor begyndte jeg at interesse mig for forskellige små områder, som var nemme at komme til og økonomisk overskuelige. Jeg "shoppede" rundt mellem mange forskellige emner, sportsfrimærker, motivsamlinger, julemærker og postkort.

Faktisk var det en kombination af lokalhistorisk interesse og så interessen for posthistorie, der satte det hele i gang.

Omkring 1980 begyndte jeg for alvor at samle på postkort fra 4 byer. Det var Marstal på Ærø hvor jeg er født, Katterød lidt udenfor Fåborg hvor jeg tilbragte min barndom og ungdom, Fåborg hvor jeg gik i skole og fik min første uddannelse og så Hillerød, hvor jeg flyttede til i 1971.

Så ned på os

Jeg husker 80-erne som en mærkelig tid for postkortsamlere. Når jeg spurgte frimærkehandlere, når jeg besøgte de store udstillinger og når jeg besøgte frimærkeklubber, så rynkede folk på næsen, hvis jeg spurgte om der var nogen, der havde postkort. De "rigtige" frimærkesamlere så ned på os postkortsamlere.

Men det har nu aldrig generet mig. Tværtimod har jeg moret mig over dette snobberi – og jeg har glædet

Alle byer har denne type nissekort. Jeg har selv 5 forskellige i min samling. Men der findes givetvis betydeligt flere nissekort fra Hillerød/Frederiksborg.

Der findes flere typer af kartonkort, der blev brugt før det store boom med illustrerede postkort. Dette kartonkort er dateret 24.12.1894, og det har givetvis været sendt i en kuvert. Teksten lyder: "Kære Christy! Ønsket om en glad jul bringes Dig af Din hengivne Søster Magda".

mig over, at jeg dermed også fik opbygget en samling der aldrig har kostet mig en formue.

Dengang i 80-erne kunne man købe postkort for 1-2 kr., og hvis det var et særligt postkort, så kunne det i værste fald koste 20 kr. Jeg husker en gang i starten af 80-erne, hvor jeg hos en anerkendt antikforretning i København faldt over et af de flotte gamle postkortalbum. Det var velholdt og der var ca. 250 postkort i dette album. Jeg fik det for 150 kr., og indehaveren var nærmest glad for endeligt at slippe af med det album. I dag koster disse album det 10-dobbelte eller mere.

I dag er priserne noget anderledes. Midt i 90-erne begyndte interessen for postkort pludseligt at vokse dramatisk, og det er gået rigtig stærkt i de seneste 5-10 år. Man kan let komme af med 500-1.000 kr. for et godt postkort.

Sådan samler jeg

Selvom min samling som nævnt omfatter flere byer, som jeg har haft nære relationer til, så skal denne artikel handle om Hillerød – eller Frederiksborg som byen hed indtil 1908.

Da jeg startede med at samle postkort var der en erfaren postkortsamler der rådede mig til hurtigt at afgrænse min samling, ellers ville det gå helt galt. Jeg husker, at vi dengang talte om hvor mange forskellige postkort,

der mon var fra Hillerød og Frederiksborg, og jeg skød på 500. Han grinede af mig og sagde, at det ikke ville undre ham hvis der var over 5.000 forskellige, så du skal afgrænse din samling, lød hans råd.

Det råd lyttede jeg "delvist" til, og det er jeg rigtig glad for i dag.

Jeg samler primært postkort fra før 1920. Jeg samler primært postkort, der er sendt med postvæsenet, og jeg samler primært på hovedmotiver.

Når jeg skriver "delvist", så skyldes det, at det er svært at lave sådan meget præcise rammer. Når man står med et postkort, der ikke er sendt med postvæsenet, men som har et fint motiv, der ikke i forvejen er i samlingen, ja så ryger det naturligvis med. Jeg har også nogle postkort med motiver, der er fra tiden efter 1920, som jeg nødig vil undvære i min samling. Og endeligt er der det med hovedmotivet.

Som postkortsamler opdager man, at det samme motiv kan være anvendt i årevis og af mange forskellige firmaer, der har udgivet postkort. Og ofte har disse firmaer lavet nye tryk af de populære postkort.

Jeg har i min samling knap 2.100 postkort fra Frederiksborg og Hillerød, og ca. 1.400 af disse har Frederiksborg Slot som motiv. Slottet er med på utroligt mange postkort og man kan finde slottet vist fra alle mulige vinkler. Hvis man går en tur rundt langs Søstien så kan man finde en række af de 20-30 steder, hvorfra slottet er blevet fotograferet til postkort for mere end 100 år siden.

De ældste postkort

Det er i dag vanskeligt at sige præcis hvornår Danmark fik de første postkort, og det samme gælder med Frederiksborg.

En ny lov fra 1871 åbnede for at man kunne sende brevkort, og eksperter indenfor dette felt har gennem årene påvist, at der ret hurtigt dukkede nogle brevkort op med forskellige former for tiltryk. Det kunne være en virksomheds navn, eller tegninger der kan opfattes som forløberne for de illustrerede postkort.

Det er dokumenteret, at der i 1887 kom en serie postkort med tegninger af Børsen i København, og boghandler Jens Møller, Helsingør udgav i 1889 en serie postkort med tegninger, bl.a. 1 med Frederiksborg Slot.

Det ældste stemplede postkort i min samling er dateret 1896. Dette her er sendt 28. september 1896 til Tyskland.

Dette postkort er ankomststemplet 14/6 1896 i Berlin. Men bemærk frimærket og stemplet. Se også illustrationen næste side.

Men dette postkort kendes – i hvert fald p.t. – først postalt anvendt i 1907.

Jeg har selv postkort med Frederiksborg Slot, der er stemplet i 1896, og jeg har endnu ikke set postkort fra Frederiksborg, der er stemplet tidligere end 1896.

Det er i øvrigt tankevækkende, at en del postkort fra før 1900 er sendt til udlandet. Jeg har selv på rejser i udlandet haft den sjove oplevelse, at jeg kunne finde gamle postkort fra Frederiksborg. Bl.a. fandt jeg for en del år siden en håndfuld postkort hos en frimærkesamler i New Zealand, hvoraf 2 havde Frederiksborg Slot som motiv.

Der var altså turister i Hillerød for mere end 100 år siden, langt flere end man normalt tror. Når man tænker på, at der omkring 1900 boede 2.000 mennesker i Hillerød, så er det morsomt at se disse besøgstal fra Frederiksborg Slot:

1896	36.463 turister
1900	45.649 turister

Og mon ikke vi kan regne med, at de alle sammen har sendt postkort til familie og venner? Jeg tror det, så der ligger stadig masser af gamle postkort rundt om i verden, som kun venter på at blive fundet af mig eller andre samlere.

Motiv, post- og kulturhistorie

Som postkortsamler står man ofte i et dilemma. Der er ingen tvivl om, at motivet på postkortets bagside (nogen vil hævde at illustrationen er forsiden) er det centrale. Vi samler postkort fordi vi synes, at det er sjovt at se disse gamle motiver fra vores lokalområde. Så motivet spiller en meget vigtig rolle. Og motiver med mennesker på er særligt attraktive.

Postkortet fra 14/6 1896 (se også forrige side) har tydeligvis fået påsat et frimærke af en amatør. Bemærk at stemplet i bunden er Kjøbenhavn og frimærket er stemplet Frederikssund. Det originale frimærke er blevet dampet af og så er der en frimærke-fusker, der har sat et frimærke på for at hæve prisen.

Sjældenhedsgrad spiller også en vigtig rolle. Der er utroligt mange postkort med Frederiksborg Slot, som man kan finde i bundter hos enhver handler, og de er naturligvis ikke særligt meget værd. Men der findes også fotokort, som måske kun er lavet i 1 eller ganske få eksemplarer. Disse kort viser ofte en person eller en familie, og hvis de tydeligt kan lokaliseres, så kan de faktisk være ganske meget værd.

Når man engang har været frimærkesamler, så er det et forhold, man ikke slipper. Personligt foretrækker jeg klart postkort med et fint motiv, men som samtidig har

været anvendt postalt. Det giver samlingen en ekstra dimension og det er i høj grad med til at placere postkortet i perioden før 1920.

Frimærkesamlere er meget opmærksomme på, at der ikke er falske stempler på deres frimærker, at takningen på frimærkerne er intakt, og at frimærket eller brevet ikke har været repareret.

Når man samler postkort så er opmærksomheden især rettet mod motivet, og derfor har jeg i min samling flere postkort, hvor det er tydeligt, at samlere har snydt med frimærker og stempler for at få postkortet til at se mere værdifuldt ud. Se eksempler på de to foregående sider.

Det var faktisk meget almindeligt, at man dampede frimærkerne af postkortet og så gemte postkortet i et album, så der er rigtig mange gamle postkort uden frimærker, men hvor der findes stempler, der hjælper med at datere postkortets anvendelsesperiode. Disse frimærkeløse kort er åbenbart lidt for fristende for svage sjæle, der prøver at snyde sig til lidt ekstra gevinst ved at sætte en frimærke på kortet for at give indtryk af, at det er et ægte postalt postkort.

Selvom motivet og det posthistoriske aspekt er vigtigt, så er der et 3. tema, der er vigtigt. Det er det kulturhistoriske. Læs mere om dette emne i den lille faktaboks om postkortet fra Landbolyst.

Datidens sms

Postkortet giver et uhørt interessant indblik i levevilkår i tiden for 100 år siden. Postkortet var datidens sms. Når jeg fortæller mine børnebørn, at der dengang ikke var mobiltelefoner, ja slet ikke tv eller telefoner, så kigger de vantro på mig og spørger: "Jamen hvordan kunne man dog leve med det, og hvordan snakkede man sammen?"

Den helt afgørende faktor var hastigheden. Nuvel postkortet kom ikke ligeså hurtigt frem, som når jeg i dag sender en sms til mit barnebarn. Men postkortet kom dog ofte ud samme dag. Dengang var der i byerne mange postgange hver eneste dage, i København kunne der være op til 10 postudbringninger den samme dag.

Jeg har set eksempler på folk der har sendt hinanden flere postkort samme dag, hvor de har forsøgt at aftale afhentning på stationen og andre praktiske ting. Men

Et postkort med en lang hilsen på billedsiden. Kortet er sendt 1899 fra Frederiksborg til Bukarest, Rumænien.

desværre har jeg ikke en sådan serie fra Frederiksborg i min samling. Men jeg har eksempler på postkort, der er sendt til Tyskland hvor der samme dag er sendt adskillige postkort til samme modtager.

Et postkort sendt til Sverige i 1898.

Før 1905

Der var skrappe regler for brug af postkort. Post Danmark havde ved lov fået indført, at man indtil 1905 på adressesiden kun måtte være navn og adresse på modtageren. Ingen små hilsner. Teksten til tante Oda måtte stå på billedsiden, og derfor har de gamle postkort et hvidt felt, hvor der er plads til at skrive en lille hilsen. Men selvom denne regel blev ophævet i 1905 så holdt traditionen ved i mange år frem. Folk havde vænnet sig til, at teksten til familie og venner skulle stå på billedsiden.

Motivet er vigtigt

Når man samler postkort så opdager man hurtigt, at motivet spiller en vigtig rolle. Og det gælder i høj grad

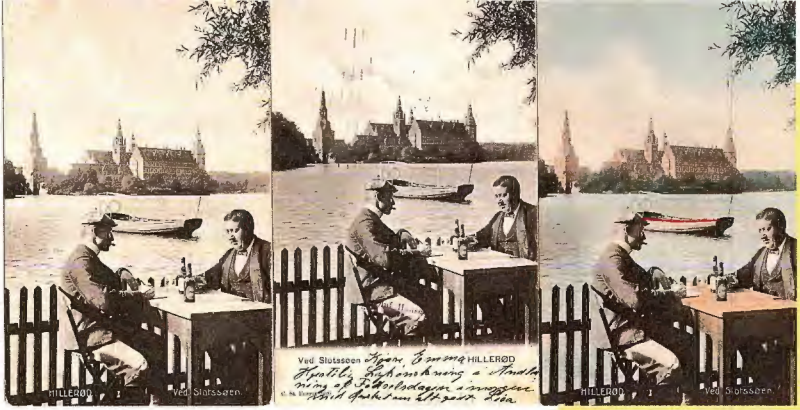

Dette motiv findes anvendt på rigtig mange kort, og motivet findes i mange forskellige tryk. Det ene kort er udgivet af B. M. & Co og det andet af Alex Vincent. Men når man studerer de to kort nærmere så viser det sig, at det er 2 forskellige motiver. Se på flagene og de 2 gartnere.
De to billeder er reduceret i størrelse. (Red.)

Her er to typer af samme postkort. Det nederste mangler helt den røde farve.

med postkort fra Frederiksborg og Hillerød, hvor slottet er så dominerende. Med sine blot 2.000 indbyggere omkring 1900, så hører Hillerød/Frederiksborg ikke til blandt de danske byer, hvor der er mange motiver. Hvis man f.eks. helt undlod at samle postkort med motiver med Frederiksborg Slot, så ville samlingen blive stærkt begrænset.

Men til gengæld har det haft den betydning, at postkort med motiver fra andre dele af byen er meget interessante. Det gælder ikke mindst gademiljøer og bygninger, som ikke længere findes. Postkort med den gamle smukke tyrkiske kiosk på Torvet, den nedbrændte Slotspavillon eller togstationen ved Gribsø er blandt de postkort, der på dette område "rager op" i min samling.

Disse herlige postkort med brødrene Bartels, der drev Hotel København og en slagterforretning findes i mindst 3 typer. Den sort/hvide til venstre og den farvelagte til højre. I midten et kort fra før 1905 med plads til hilsen på billedsiden. Kortene er her gengivet i 60% af den oprindelige størrelse (Red.).

Slotspavillonen som senere nedbrændte helt.

Dette herlige fotopostkort er afsendt fra København 24. december 1906. Kortet er trykt med Verdenspostforeningens design på adressesiden, og det er formentlig et kort, der har været anvendt til familiekorrespondance.

Fotokort

Fotokort er et andet område, som er ekstra interessant. Der findes utroligt mange postkort, som er trykt i ganske få eksemplarer. Man kan ikke vide det med sikkerhed, men prøv at se på postkortet af damen foran Møntporten. Der er afsendt fra Frederiksborg 24. december 2006. Teoretisk kan fotografen, der måske er kvindens

Dette fotopostkort af Trollesminde er desværre ubrugt, men der er næppe mange af denne produktion.

Motiv af slottet set fra Slangerupsgade.

Postkort brugt i 1902 og sendt til Norge.

ægtefælle eller far, have fået lavet et større antal. Men det er nok mere sandsynligt, at der er kun er lavet 10-20 stk., som er brugt som årets julekort.

Det specielle ved dette kort er, at ingen kan være i tvivl om, at motivet er hentet fra Frederiksborg.

Et postkort fra "Indelukket" omkranset af frimærkemotiver.

Rådhuscafeen på Torvet hvor der også var hotel, en særlig damecafe og billardsalon.

Den flotte tyrkiske kiosk på Torvet og med den gamle biograf i baggrunden.

Det samme gælder fotokortet af hovedbygningen på Trollesminde. Bygningen er der stadig og den er nu en del af Hillerød Rådhus – godt nok i en moderniseret udgave med nyt tegltag. Dette kort er naturligvis langtfra så attraktivt som det fra Møntporten, men det er dog et fotokort og håndskriften nederst i højre hjørne kunne indikere, at oplagstallet er 1 eller måske ganske få eksemplarer.

Håndkolorerede kort

En særlig kategori af postkort er de håndkolorerede. Det var postkort, som blev farvelagt ved håndkraft inden de blev solgt. Ofte var det hjemmegående husmødre og deres børn, der tjente en skilling ved at lægge vandfarver på postkortet. Derfor kan man finde det samme postkort i mange forskellige farvenuancer.

Mere om postkort

Da jeg startede med at samle postkort fra Frederiksborg omkring 1980 tror jeg kun der var 2-3 samlere på dette område. Senere er der kommet mange andre til. Og der er efterhånden kommer en del litteratur om postkort.

Her vil jeg blot fremhæve 3 bøger. Det er Bo Christiansens bog om "Gamle postkort fra Hillerød", Steffen Riis's bog "Danske brevkort og postkorts historie 1871-2006 og endelig storværket "Fra billedhilsen til postkort", der er udarbejdet af Henrik Selsøe Sørensen, Claus Boie og Gorm Christensen.

Boghandler Hertz i Slotsgade var en af de store postkortproducenter.
Her er personalet samlet på gaden til fotografering.

Fakta om Postkort fra Hillerød og Frederiksborg

1871 Postloven åbner mulighed for at der kan sendes åbne brevkort.
1896 Foreløbig er det ældste postkort fra Hillerød – i hvert fald p.t. – stemplet 1896.
1905 Der kan nu skrives en hilsen på adressesiden, og derfor fylder illustrationerne på postkort efter 1905 ofte hele bagsiden. Før 1905 måtte der på forsiden kun være adresse, og på bagsiden måtte illustration "slås" med folks lyst til at skrive længere beretninger.
1908 Frederiksborg får navneforandring til Hillerød.

Jernbanestationen med jernbanehotellet til højre.
Begge postkort er sendt i 1905. Men overbygningen blev faktisk lavet allerede i 1902.

En julehilsen fra 1908 med motiv fra Slotsgade ned mod slottet.

2 postkort fra Ullerød Kirke. Det gamle klokketårn i træ står stadig ved kirken.

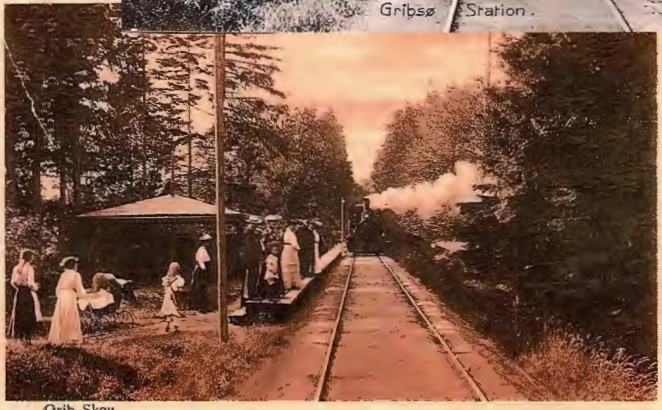

Latinskolen på Sdr. Jernbanegade.

Damplokomotiv ved stationen ved Gribsø hvor der dengang også lå et lille traktørsted.

Grib Skov

Den flotte bygning på hjørnet af Bakkegade og Helsingørsgade ligger der stadig.

Ullerød Brugs som den så ud for 100 år siden.

Det eneste postkort, som jeg kender fra Østergade i Hillerød. Der er stort set ingen af disse bygninger, der stadig eksisterer.

Et flot farvelagt kort fra Hansensvej.

Dette flotte postkort fra Landbolyst på Helsingevejen har en særlig kulturhistorisk værdi. Det er skrevet af en kvinde, der må have arbejdet for Rigsretten i 1911 med den store sag mod Alberti.
Se teksten her:

Postkortet fra Landbolyst

Landbolyst 11-6-1910.

Kære frøken Nissen

Mange Tak fordi De engang imellem tænker på mig. Tror De ikke, De kunde få Tid og Lyst at skrive lidt til mig, når De nu kommer i Ro på Landet? Hvor skal De hen i Aar? Og hvordan har De det selv?? Med mig går det meget smått, men dog fremad, så man må jo være glad. Jeg skal gerne gå lidt, men gør jeg det 1 Dag, er jeg død 2 Dage efter. Nå men jeg kan dog være oppe hver Dag fra 1-5.

Her er så vidunderlig kønt hvor man ser hen, og Granduft, som jo er så sund, – i Massevis; men jeg kommer nok til at savne Gilleleje. De ved nok, jeg først må begynde Skolen Aug. 1911; men jeg håber at være hjemme i Vinter. Jeg begynder så smått at kunne læse – bare Aviser – og følger med i Rigsretten. Lægen er meget godt tilfreds med mig, og jeg har taget c. (ca.) 27⅝ (pund = ½ kilo) på. De har desværre mest sat sig ikke til min "Fordel". De kan tro, jeg er glad ved ikke at hænge over Vidnesbyrd m.m. i denne Varme. Vil de hilse Deres Søster samt 5te B fra mig. Tak for en Hilsen jeg fik gennem "streg". Hav det nu rigtig godt i Sommer. Mange Hilsner fra Deres hengivne Ingeb. Rasm. "Landbolyst". Hillerød.

Bemærk teksten, som er gengivet så nøjagtigt som muligt, er skrevet med "bolle-å" i alle tilfælde. Dette "bolle-å" blev først officielt indført i 1948 i Danmark, men er benyttet allerede her i 1910. (Red.)

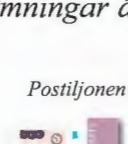
Sälj i gott sällskap

hos Skandinaviens ledande auktionshus

Inlämningar är alltid välkomna!

Postiljonen är även utgivare av:

www.ffejournal.com

www.facit.se

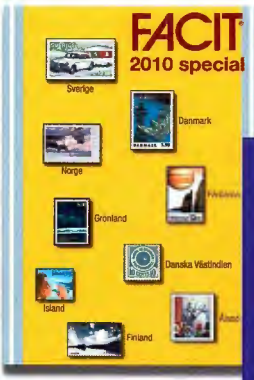
AuctionHouse international

Postiljonen

We value your collection

Købmagergade 2 · 1150 København K · 33 91 52 00 · www.postiljonen.com · stampauctions@postiljonen.se

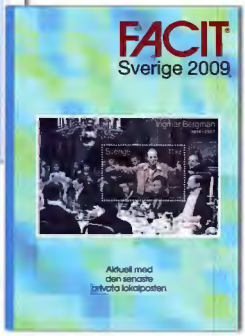
FACIT®

Facit Special 2010
Årlig specialkatalog i färg över Nordens frimärken.

Facit Postal VIII
Den ovärderliga katalogen för alla samlare av ortstämplar och posthistoria.

Facit Sverige 2009
Katalogen med alla Sveriges frimärken presenterade i färg

Fråga Din frimärkshandlare eller kontakta oss direkt.

Facit Förlags AB
Box 321
SE-721 07 Västerås
Sverige
+46 (0)21 800 500
info@facit.se
www.facit.se

Facit Förlags AB
www.facit.se

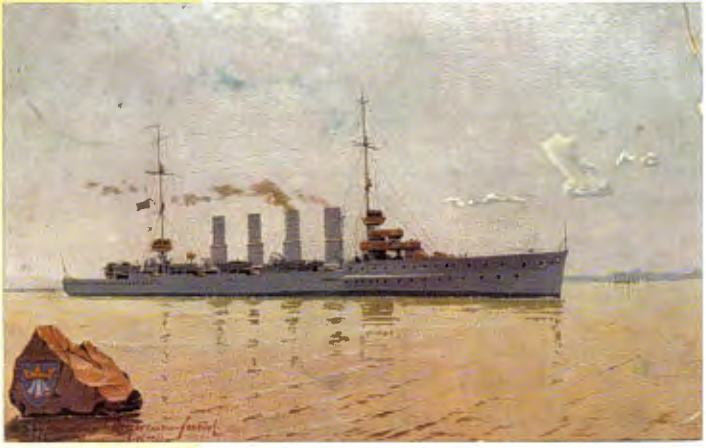
Tre dage i Nordsøen februar 1918

Af Otto Pedersen, Frederikssund

Historien om den lette tyske krydser S.M.S. Stralsund

Skibet blev søsat d. 4-11-1911 i Bremen
fra Weser værft.
Længde 136 m. 13,3 m. bred, dybdegang 5,1 m.
deplacement 4.550 tons.
Tophastighed 28,3 knob,
besætningen var på 373 mænd.
1920 overgav sig til Frankrig
blev ophugget i 1935.

Fra oktober 1917 deltog den i besættelsen af de baltiske lande. Men vendte tilbage til Nordsøen og blev minesprængt 2-2-1918, men kunne ved egnen hjælp sejle til Wihelmshaven for reparation

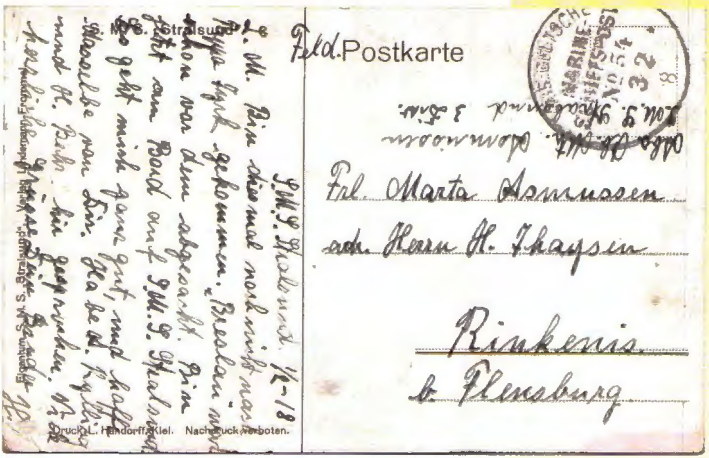
Kortets historie

Tysk matros fra Slesvig skriver til sin søster Marta Asmussen i Rinkenis. Han skiver kortet den 1-2-1918, dagen efter bliver skibet minesprængt 2-2-1918 i Nordsøen, og kortet er stemplet 3-2-1918 med skibets eget stempel Kais. Deutsche Marine Schiffspost no 54 type 1.

Selvom skibet havde store problemer skulle posten alligevel ordnes.

Kilde materiale

Deutsche Marine-Shiffspost 1914-1918
Wikipedia.org/wiki/SMS Stralsund

DANSKE FILATELISTERS FÆLLESFOND

Ønsker hjertelig tillykke

Fondens formålsparagraf er:

1) at støtte, fremme og udbrede kendskabet til filatelien i Danmark
2) at støtte afholdelse af frimærkeudstillinger
3) at støtte udgivelsen af filatelistisk litteratur
4) at støtte andre filatelistiske arrangementer
5) at støtte og fremme interesse for danske frimærker i udlandet

Eilnachricht/ Lebenszeichen

Ekspresefterretning/ Livstegnsmeddelelse

Af Jørgen Kluge

Jørgen Kluge sommeren 2009.

Ved de tiltagende svære bombardementer af tyske byer under 2. verdenskrig Indførte Reichspost et Eilnachrichtenkarte så soldaterne ved fronten kunne få en hurtig meddelelse om deres pårørende stadig var uskadte og i live. De første kort kom i marts 1943 dette var et "Eilfeldpostkarte" uden fortryk.

Reichspost bestemte den 16. november 1943 oprettelsen af "en ny tjeneste af det tyske postvæsen, for den, af de svære fjendtlige bombeangreb, ramte befolkning". Kortene kunne således også benyttes til meddelelse og forespørgsel om slægtninge og pårørende stadig var i live. Der måtte kun skrives 10 ord med klar og tydelig skrift.

Det var muligt at sende kortene, mellem fire og ti dage efter angrebet, til og fra den ramte by for at få en efterretning om slægtninge var uskadte og hvis det var nødigt at meddele en ny adresse hvis den tidligere var ødelagt.

Betingelsen var, at angrebet på byen var omtalt i den militære rapport. Kortene måtte ikke lægges i postkassen, men skulle afleveres på posthuset. Hvis posthuset var ødelagt, blev der stillet en lastbil til rådighed, som transporterede forsendelserne til det nærmeste brugbare posthus.

Forsendelserne kunne sendes gebyrfrit indenfor Tysklands grænser.

Efterretningskortene blev udgivet i tre forskellige udgaver:

Et Eilnachrichten kort med rød kant og fortrykt tekst beregnet for modtagere med almindelig adresse uden feltpostnummer.

Artiklen har tidligere været bragt i Posthistorisk Selskabs blad.

Deutlich schreiben!

Eilnachricht

An Frau Sorbe Amalie

Raum für Prüf- oder Beglaubigungsvermerk

in Lambüg 39
Lorangenhaft 12
(Straße und Hausnummer)

Fernsprecher Nr. ..... (Rufnummer)
oder über
Fernsprecher Nr. ..... (Rufnummer)

NE[illegible]ARSU[illegible]
5.12.44-11

Fig. 1. Eilnachricht sendt fra Neckarsulm den 5.12.1944 til Hamburg (se også fig.7).

Fig. 2. Bagsiden af Eilnachricht sendt fra Berlin 4.1.1944 til Hamburg.

Deutlich schreiben!

Lebenszeichen von Fabel Willi
(Zuname) (Vorname)

aus Berlin O. 34 Rigaschestr. 3
(Ortsangabe) (Straße)

Datum: 4.1.1944. (Inhalt zugelassen höchstens 10 Worte Klartext)

Brief erhalten, alles gesund
und ohne Schaden.

6481 48 3 D

Et Eilnachrichten kort med grøn fortrykt tekst og kant for modtagere med feltpostnummer.

Fig. 3. Eilnachricht sendt til Feltpostnummer 10895 den 30.4.1944.

Et Eilauftrag kort med violet tekst og kant beregnet for oplysning af en postadresse (se fig. 4 og fig. 5 næste side).

Dette kort blev sendt til posthuset hvor den pågældende adressat var underlagt. Der skulle påføres den sidst kendte adresse. Posthuset påførte så den nye adresse, hvis den var kendt og returnerede kortet til afsenderen.

Ved forsendelse til udlandet skulle kortet frankeres med den almindelige takst.

Ved kortet (se fig. 1 og fig 7) er afsenderbyen anført som Heilbronn. Posthuset her kan være ødelagt, så kortet muligvis er transporteret til Neckarsulm for videreforsendelse, hvorfra det er afstemplet.

Fig. 4. Eilauftrag kort sendt i Augsburg, og retur til afsender med oplysning om ny adresse.

Fig. 5. Bagsiden af Eilauftrag (fig. 4. med anførelse af tidligere og ny adresse.

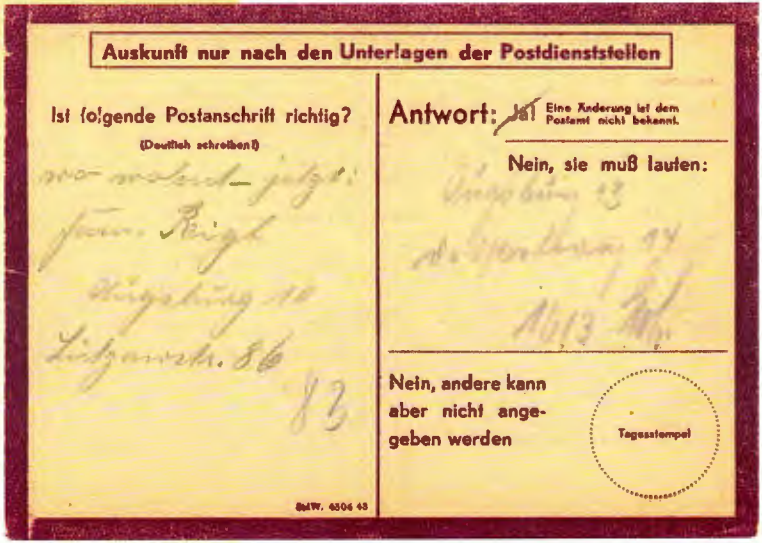
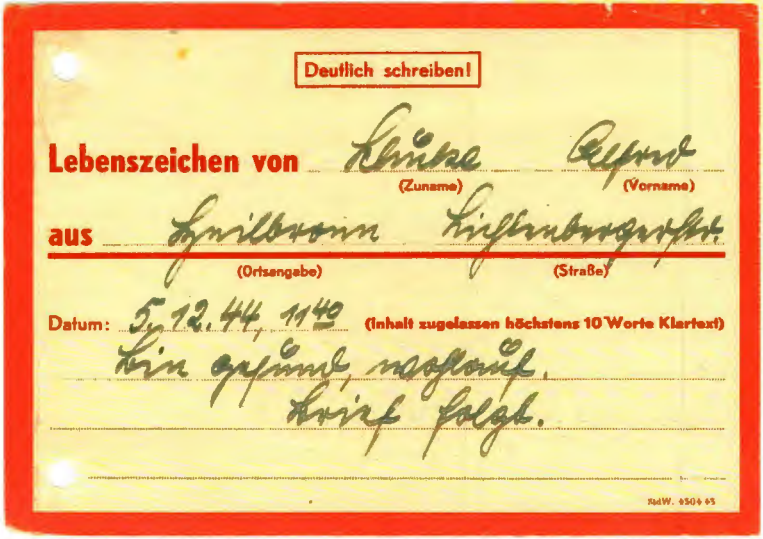

Fig. 6. Eilnachrichtkarte sendt fra Stettin den 17..8.1944 til København, videresendt til Espergærde. Frimærker er påsat og afstemplet i Hamburg den 21.8.1944. Kortet er censureret i Hamburg. ↑

Fig. 7. Bagsiden af kortet (fig.1) fra Neckarsulm ↓

Brugen af Eilnachrichten og Eilauftrag kortene ophørte ved krigens afslutning 8.5.1945.

De tiloversblevne kort blev brugt til andre formål. Kortet her er benyttet som oplysningskort for en pakke ankommet til en modtager i Holzendorf i Falkenhagen, der er betalt 16 Pf. i porto for udsendelse af kortet.

(Se fig. 8 og fig. 9 næste side.)

Fig. 8. Kort sendt fra Posthuset i Holzendorf/ Falkenhagen den 21.8.1947. Porto 16 Pfennig påført med blåt blokkridt og opkrævet hos modtager. Modtager har personlig forevist sit Personalausweis den 23.8.1947.

Øverst næste side.

Fig. 9. Bagsiden af kortet med oplysning om, at der er ankommet en pakke på 5 kg. sendt fra Cleveland USA den 20.6.1947, samt modtagers underskrift.

Nederst næste side.

Deutlich schreiben!

Eilnachricht

An Post Meinde

Raum für Prüf- oder Beglaubigungsvermerk

Personalausweis

selbst
23/8 Lz

in Falkenhagen

(Straße und Hausnummer)

Fernsprecher Nr (Rufnummer)
oder über
Fernsprecher Nr. (Rufnummer)

Deutlich schreiben!

Lebenszeichen von Meinke Karl

(Zuname) (Vorname)

aus Falkenhagen

(Ortsangabe) (Straße)

Datum:

(Inhalt zugelassen höchstens 10 Worte Klartext)

Færøerne – set fra havbunden

Af Ingi Sørensen

En fabelagtig undersøisk verden set gennem dykkeren Ingi Sørensens fotolinse

Færøerne har mange enestående, smukke undersøiske landskaber. Ganske eventyrlige steder, hvor endnu ingen har været. Og der kommer til at gå mange, mange år, før bare halvdelen af denne enestående og ukendte undersøiske verden er blevet undersøgt.

Selv forsøger jeg fotografisk at gøre folk opmærksom på denne ukendte del af Færøerne, som blot ligger og venter på, at dykkerne skal komme for at undersøge den.

Der ligger også mange gemte og glemte skibsvrag fra tidligere århundreder, som skjuler mange spændende og tankevækkende hemmeligheder.

Det, der er så enestående ved Færøerne med hensyn til dykning, er det mangfoldige, undersøiske landskab, kraftige tangskove vekslende med lokkende "sandøjer" (pletter af sand på havbunden, som på færøsk hedder *sandeyga*), lodrette vægge, der forsvinder ned i dybet og massevis af undersøiske kløfter og grotter i alskens former, som er meget spændende at dykke i. Mange steder er vandet krystalklart, og solstrålerne kaster skygger på havbunden. Rødspætter (*Pleuronectes platessa*), skrubber (*Platichthys flesus*), isinger (*limanda limanda*), små helleflyndere (*Hippoglossus hippoglossus*) og havtasker (*Lophius gravis*) ligger ganske stille i sandet, mens de iagttager dykkeren, der lydløst glider igennem vandet som en svævende fugl på himmelhvælvingen.

Færøerne er i sandhed et dykkerparadis, der ikke står tilbage for noget andet land. Det er ikke let at sætte ord på oplevelserne, når man i godt vejr sejler ind under fuglefjeldene for at dykke. Solen, klippevæggen, fuglene, havet, fiskene, tangskoven, farvespillet og de utrolige klippeformationer på bunden, hvor alt går op i en højere enhed - det er ganske ubeskriveligt.

De fire billeder, som ses på frimærkerne, er taget i

Kvívík. At dykke i Kvívík er som at gå en tur i en pragtfuld lund. Der kan man se den flotte, farverige tangskov, sandbunden samt "sandøjer". For at komme ud til sandet kan man enten svømme i overfladen eller igennem en temmelig tæt tangskov, og det er dernede på ca. 5 meters dybde, at disse frimærkebilleder er taget. Der ses mange forskellige former for liv som f.eks. de store søstjerner (*Asterias*), der lever af hestemuslinger (*Modiola*), som også findes her - godt kamuflerede.

Ofte får man en god middag med hjem: rødspætter, skrubber eller havtasker.

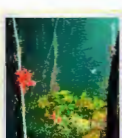
En anden grund til, at jeg ofte dykker i Kvívík, er, at det er hurtigt og nemt at komme til og fra Tórshavn. Det er unødvendigt at sejle. En biltur på 15 minutter er alt, der skal til. Så er det nemt at komme ud i vandet og op igen, og man kan spule udstyret med ferskvand på landingspladsen.

Min interesse for dykning blev vakt, da jeg arbejdede som livredder i svømmehallen i Tórshavn. Jeg tog kurset **Padi Open Water** for 7 år siden, og jeg glemmer aldrig den helt fantastiske følelse, da jeg dykkede i Hoyvík for første gang. Det var en oplevelse, der satte dybe spor i min sjæl. Siden da har jeg så at sige dykket hver dag, og det har givet mig mange certifikater og en stor mængde enestående oplevelser. I dag arbejder jeg som erhvervsdykker (*commercial diver*) men har også dykning som fritidsbeskæftigelse (*recretional diving*), hvilket også har gjort fotografering til en lidenskab. At dykke er at leve! Det er en verden for sig, som de fleste kan opleve, hvis de har viljen og gør en indsats. Vi har to dykkerskoler på Færøerne, som underviser i fritidsdykning. Så tilmeld dig - og porten til vores underskønne undersøiske verden åbnes for dig!

Gennem årene har jeg dykket utallige gange sammen med turister på Færøerne og oplevet deres begejstring for vores natur. Mange af dem har fortalt mig, at dette var deres bedste dykkeroplevelse nogensinde - og det til trods for, at de har dykket vidt omkring på kloden. Så her er noget for den færøske turistbranche at tage fat i.

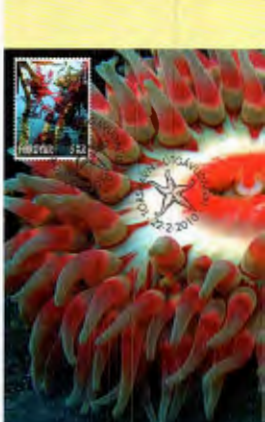
Jeg håber, at mine billeder vil sætte skub i udviklingen af Færøerne som dykkerparadiset i Nordatlanten.

De viste mærker, FO 677-680, blev udgivet 22. februar 2010, se www.stamps.fo, hvor de vises og også kan købes.

Nye færøske frimærker!

„De færøske farver„
Udgivelsesdag: 26. april 2010

FO 690

FO 691

Besøg os på Tak'10!

Posta Stamps, Óðinshædd 2
FO-100 Tórshavn, Færøerne

Tel. +298 346200, Fax. +298 346201
stamps@posta.fo, www.stamps.fo

Posta
FAROE ISLANDS

Frimærkepenge fra Hillerød og omegn

Af Jørgen Sømod

Frederiksborg Amts Avis, fredag den 8. august 1941, fortalte i en foromtale af Hillerød Philatelistklubs udstilling den 4. og den 5. oktober 1941 i Hotel Leidersdorffs store sal, at „Skræder N. H. Larsen, Rolighedsvej, udstiller Nødpenge, Frimærker i Celloluid, udsendt af forskellige Firmaer." Om "N. H. Larsen" vitterlig udstillede, lader sig næppe besvare. I alle fald er en sådan udstilling ikke nævnt i det trykte udstillingskatalog, som i øvrigt kostede 25 øre.

På grund af krigen var prisen på de fleste metaller, herunder kobber, stigende, ligesom blokeringer af forskellig art hindrede tilstrækkelige leverancer. Det bevirkede, at metalværdien på vore mindste mønter, 1, 2 og 5 øre, der var fremstillet af bronce med et kobberindhold på 96%, oversteg den pålydende værdi. Som en folkefornøjelse blev småmønter snart hamstret og gemt af vejen og det i en sådan grad, at de ganske forsvandt fra omsætningen.

Ganske vist havde der fra myndighedernes side været planer om at lade samtlige mønter inddrage for at metallet kunne komme vel at mærke den danske industri til gode; men industrien betakkede sig, idet de til mønter benyttede legeringer var for komplicerede til at kunne være til nogen nytte. Dog havde lysekronefabrikanterne givet udtryk for, at de da gerne ville erhverve det metal, vore ½, 1 og 2 kroner var fremstillet af, nemlig den selv samme gule legering, der benyttes til vore nuværende 10 og 20 kronemønter; men da det blev skønnet, at det næppe ville hverken bevare eller skabe et væsentligt antal arbejdspladser, blev der ikke fremstillet lysekroner af omsmeltede mønter.

For at tilfredsstille kravet om et tilstrækkeligt antal mønter til den daglige omsætning kom Den kongelige Mønt til at arbejde på højtryk i et omfang, der aldrig tidligere var set. Mens man i regnskabsåret 1940-1941 klarede sig med en produktion på knap 18 millioner mønter, blev der i regnskabsåret 1941-1942 præget næsten 86 millioner mønter, der for øremønternes vedkommende

Jørgen Sømod fotograferet i Glasgow ved en numismatisk kongres i efteråret 2009.

Broncemønterne der forsvandt

og mønter af aluminium og zink der kom.

nu blev fremstillet af aluminium og zink. Situationen var mildest talt kaotisk og for dog at klare problemerne, så godt det lod sig gøre, undlod man i første omgang at fremstille enører, idet det blev skønnet, at denne mønts værdi var så ringe, at den i en tid godt kunne undværes. Forbrugerne var imidlertid af en anden mening, og snart opstod der en katastrofal enøresmangel.

Her er det, at frimærkerne kommer ind i billedet. Thi kunne man ikke få enører som mønter, da kunne man i alle tilfælde få dem som frimærker. Nu er det således, at et frimærke ikke er lige så velegnet som omsætningsmiddel som en mønt. Det bliver hurtigt både snavset og krøllet.

Frimærkepenge

Den 13. maj 1941 lanceredes et nyt begreb *frimærkepenge*. Det var direktør Wilhelm Johnsen fra firmaet Always Radio og Dansk Emballage Industri, som fandt på at anbringe et frimærke på bagsiden af et kartonstykke med et reklamepåtryk, som derefter blev pakket i en cellophanpose. Idéen slog omgående an. Ud fra Post- og Telegrafvæsenets regnskaber kan det skønnes, at der i resten af året 1941 blev fremstillet mere end 8 millioner frimærkepenge.

Alle i denne artikel nævnte frimærkepenge har denne bagside.
Der er i andre tilfælde også benyttet 2, 5 og 10 øre bølgelinie.

De fleste frimærkepenge blev fremstillet af Dansk Emballage Industri; men også andre fabrikanter indledte en produktion, ligesom mange især småhandlende ved hjælp af et gummistempel fremstillede deres egne frimærkepenge. Lige så hurtigt som frimærkepenge fremkom, lige så hurtigt opstod der også samlere af dem, og samlere fandtes både blandt voksne og børn. Gennem disse mange samlinger har utallige frimærkepenge overlevet og kan således findes i nutidens samlinger. Ligeledes blev der allerede i 1941, mens frimærkepenge endnu florerede, udgivet et par småhæfter med katalog over frimærkepenge.

Som sagt var det mangel på enører, der fremkaldte frimærkepengene; men i store dele af provinsen var det også begrænset med forsyning af øvrige småmønter, hvorfor der fra disse egne af landet også ses frimærkepenge med især værdierne 2, 5 og 10 øre.

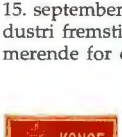
I Hillerød og omegn var det kun enører, der var mangel på, hvorfor Hillerøds frimærkepenge alle er enører. De anvendte frimærker er udelukkende af oplagene 442, 490 og 496. Det bør her nævnes, at oplag 490 fra

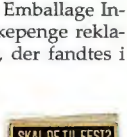
frimærketrykkeriet kun blev leveret i tiden 31. juli til 28. august 1941, og at næsten hele oplaget omgående blev anvendt til frimærkepenge. Samlere af marginalnumre vil heraf forstå, hvorfor marginal 490 er så vanskelig at finde og erhverve.

Hillerød frimærkepenge domineres af to udgivere

Den ene er Frederiksborg Amts Avis, hvis frimærkepenge synes fremkommet i juni eller juli måned. Fabrikationsmæssigt er de forskellige fra alle andre frimærkepenge. Jeg har konstateret dem udført som bogtryk på hele 15 forskellige farver karton, og de er indpakket i en cellophan, som er tyndere og dermed af ringere kvalitet end normalt benyttet til frimærkepenge. Hvis de ikke er fremstillet på avisens eget trykkeri, da må de i alle tilfælde være fremstillet lokalt. De træffes i småsamlinger jævnlig i større eller mindre serier, hvilket antyder, de også er leveret direkte til samlere.

Den anden udgiver er den betydelige forretning for guld, sølv, ure og optik, der blev drevet af urmager og guldsmed C. Kern-Hansen, Slotsgade 5. Han fik mellem 15. september og 23. oktober hos Dansk Emballage Industri fremstillet fire forskellige frimærkepenge reklamerende for de forskellige varegrupper, der fandtes i

Også Kern Hansen havde flere udgaver, her reklameres for "Kongeemblemet, gaver, ure og briller".

Af de 15 forskellige fra Frederiksborg Amts Avis ses her de 8 farver.

butikken. Reklamerne blev trykt i prægetryk, hvortil der var graveret trykmatricer i stål. Af reklamerne er der især grund til at bemærke den for kongeemblemet eller kongemærket, som det nu normalt kaldes. Det kom til salg fra den 21. august 1940 i forbindelse med kongen, Christian X's tilstundende 70 års fødselsdag den 26. september 1940 og blev fremstillet hos Georg Jensen Sølv efter tegninger og værktøjer fremstillet af medailløren Arno Malinowski. En del halvfabrikata til emblemet indkøbtes i Tyskland og emaillearbejdet på nogle af emblemerne udførtes i Sverige og Norge. Kongemærket, der indtil 1947 i guld og i sølv i alt solgtes i 1.178.534 eksemplarer, udviklede sig til at blive et ydre tegn på national indstilling. Bærere af kongemærket blev med et nedsættende udtryk betegnet *knaphulsdanskere* af de, som mente, at bærernes nationale indstilling kun fandtes i knaphullet.

Desuden har R. Nielsen, indehaver af et pensionat beliggende Fredensvej 6, ladet fremstille bogtrykte frimærkepenge, som jeg har konstateret trykt på fem forskellige farver karton. Endelig er der før 15. september med et gummistempel fremstillet frimærkepenge med teksten Slotskonditori HILLERØD. Slotskonditoriet havde to afdelinger, som var beliggende Slotsgade 36 og Roskildevej 31.

Her ses to af de fem forskellige farver karton.

Også fra Hillerøds omegn træffes frimærkepenge

Birkerød

Fra Birkerød kendes i to farver bogtrykte frimærkepenge fra E. Axelsen Drejer, Birkerød Boghandel, Hovedgaden 33, to forskellige fra Birkerød Turistforening og en fra isenkræmmer O. Grosell, Hovedgaden 40. Alle synes de fremstillet af en og samme lokale bogtrykker, idet de stilmæssigt ikke har noget til fælles med frimærkepenge fra andre byer. Bogtrykkeren kunne tænkes at være Birkerød Bogtrykkeri, K. Føns Bach, Hovedgaden 41, Birkerød. Den med teksten „Birkerød BO OG BYG I BIRKERØD Turistforening" er fremstillet før 15. september. Den med „Birkerød Vil De leve i Skønhed og Ro I Birkerød skal De bygge og bo Turistforening" er fremstillet før 20. november. O. Grosells frimærkepenge er fremstillet før 20. november.

Her fire frimærkepenge fra Birkerød.

Esrum

I Esrum har købmand Richard Andersen fået fremstillet frimærkepenge hos Dansk Emballage Industri. Det kan dateres så præcist som til at være fra mellem 13. og 15. september.

Esrum.

Gilleleje

Fra Gilleleje Mejeri kendes en frimærkepenge, simpelt fremstillet med et blåt gummistempel på et stykke karton.

Gilleleje.

Græsted

Frederiksborg Amts Avis fortalte den 26. august 1941: „**Græsted nystiftede Handelsforening** har igen gjort sig fordelagtig bemærket ved Indkøb af 200 Stk. Enøres Frimærker i Cellophan. Frimærkerne er fordelt mellem de mere og mere sjældne Enører." Antallet 200 må være en trykfejl i avisen. Der skulle snarere stå 2.000! Handelsforeningens frimærkepenge er fremstillet i prægetryk af Dansk Emballage Industri.

Fra Græsted kendes desuden en frimærkepenge fra Græsted Boghandel fremstillet ved hjælp af en rød seglprismærkat. Det eneste kendte eksemplar er indlagt i en defekt cellophanpose.

To eksemper fra Græsted.

Helsinge

Fra Helsinge kendes to forskellige bogtrykte frimærkepenge fra Købmand Frede Skov, hvoraf den med samme mønstrede linie foroven og forneden er registreret 20. november, og en fra Helsinge Materialhandel, som er fremstillet ved hjælp af et sort gummistempel og efterfølgende indpakket i cellophan.

Her de tre omtalte frimærkepenge fra Helsinge.

Hornbæk med gummistempel.

Hørsholm.

Skævinge.

Hornbæk

Hornbæk er repræsenteret med en frimærkepenge, som Hornbæk Mejeri selv har fremstillet ved hjælp af et violet gummistempel.

Hørsholm

Fra Hørsholm kendes en frimærkepenge, som manufaktur- og broderihandler K. Kallan har ladet fremstille med et sort gummistempel.

Skævinge

Endelig kendes nogle yderst sjældne frimærkepenge fra A. Hansen i Skævinge reklamerende for kød og pålæg. De er fremstillet af bogtrykker A. Th. Nielsen, Griffenfeldtsgade 20, København N. Imidlertid er A. Hansen ikke fundet i hverken telefonbøger eller i handelskalendere, ligesom andre firmaer i samme serie frimærkepenge heller ikke er fundet, hvorfor de må formodes at være prøve- eller fantasistykker. A. Hansens frimærkepenge er nævnt 20. november, men bør antages at være mange måneder ældre.

Jørgen Sømod har på eget forlag udgivet to bøger om frimærkepenge (Red.).

Indbudte samlinger på tak'10

Johnny Barth – *Cape of Good Hope*
Samlingen er opbygget over 40 år, og omfatter i dag alle væsentlige objekter fra den præphilatelistiske periode. Den har opnået Grand Prix i Pretoria i 2006, og internationalt guld i Prag i 2008.

Hans Rosenfelt – *Tyske Stater (Altdeutschland)*
Uddrag af en samling omfattende mærker og forsendelser fra de i alt 16 selvstændige postorganisationer, som der var i det tyske område i perioden fra november 1849 til ca. 1870

Otto Pedersen – *Første verdenskrig og det nye Europa*
Første verdenskrig er et spændende samleområde, og især det nye Europa der opstod efter krigen. Nye lande og stater opstod ved de forskellige fredsaftaler, og mange grænsedragninger blev fastlagt ved folkeafstemninger. Formålet med samlingen er at vise dette igennem frimærker og breve.

Ove Henning Jensen – *Konzentrationslager-Post*
De udstillede plancher viser uddrag af en samling over postforsendelser til og fra internerede i de af tyskerne oprettede koncentrationslejre fra 1934 og frem til krigens slutning i 1945. Der er medtaget plancher fra indsatte i fængsler, interneringslejre og ghettoer, samt breve og kort, og der er medtaget håndskrevne brevark med påtrykte forordninger for brevskriveri. Samtidig får man ved at læse brevark og kort et lille indblik i, hvad de internerede skrev hjem. Alle kort og breve var underlagt censur, og forsendelserne blev påstemplet med censurstempler.

PRO PHILATELIA

OM HISTORIA - KULTUR - VETENSKAB OCH UPPFINNINGAR - - I DINE FRIMÆRKER HAR DU SANDE SMÅ VENNER SOM KAN GLÆDE DIG VED DERES FARVER - TRYK - SMUKKE MOTIVER OG VED ALT HVAD DE BERETTER OM

Bliv medlem af en Frimærkeklub i fællesskabet Fællesklubberne

Danmark

Allerød og Omegns Frimærkeklub — spangshauge@gmail.com
Birkerød Frimærkeklub — parbst@mail.dk
Espergærde Frimærkeklub — m.siegumfeldt@get2net.dk
Frederikssund Philatelistklub — ottop@petersen.mail.dk
Frederiksværk-Hundested Frimærkeklub — kajoe@jubii.dk
Gilleleje Frimærkeklub — ingen mailadresse
Helsinge Frimærkeklub — ingen mailadresse
Helsingør og Omegns Filatelistklub — johnguldborg@mail.dk
Hillerød Philatelistklub — khj@philatelistklub.dk
Hørsholm Frimærkeklub — Flemming.inger@os.dk
Jægerspris Frimærkeklub — ingen mailadresse
Ølstykke og Omegns Frimærkeklub — jsch@post.tele.dk

Sverige

Helsingborgs Filatelistförening — finn-nielsen@telia.com
Nya Frimärksklubben — hadmyr.g@telia.com
Ängelholms Filatelistförening — sonne.persson@telia.com
Samlarklubben 2002 — narlundase@yahoo.se

HISTORIE - KULTUR - VIDENSKAB OG OPFINDELSER - - oOo - I DINA FRIMÆRKEN HAR DU SANNA SMÅ VÄNNER SOM KAN GLADJA DIG VID DESSA FÄRGER - TRYCK - VACKRA MOTIVER OCH VID ALLT VAD DESSA BERÄTTAR

PRO PHILATELIA

Fremstilling af poststempler gennem mere end 25 år

Af Kennet Helmer-Jensen

Færdiggraveret hånddagstempel uden datoindsats lige inden det skal leveres til Post Danmark.

Fræsning af reklamekliche (til stemplingsmaskine) på manuel maskine.

Manuel eftergravering af håndtagstempel.

I en gammel ejendom i Grønnegade i Odenses centrum ligger en familievirksomhed, som bygger på stolte traditioner.

Som virksomhed skal tiden skrues tilbage til 1956, hvor Irving Erik Andersen, der var udlært hos Hammerschmidt i Århus under 2. verdenskrig, etablerede det han benævnte *I. E. Andersen Gravøranstalt.* Firmaet voksede støt og roligt, og overtog på et tidligt tidspunkt opgaven med at levere dagstempler til det danske samt det grønlandske postvæsen.

Opgaven var dengang relativt omfattende, idet strukturen i postvæsenet gjorde, at al post skulle afgangsstemples, der hvor det blev indleveret – derfor havde langt de fleste posthuse på det tidspunkt deres egne dagstempler.

Spektret af dagstempler spændte dengang – som nu – fra almindelige dagstempler, over håndrullestempler til forskellige typer af stemplingsmaskiner. Men til forskel fra nu, blev alle dagstempler – på nær særstempler som kun skulle bruges én dag – graveret i metal.

Oprindeligt foregik al gravering manuelt via dybgravering med de teknikker der var til rådighed. Den manuelle gravering skete således minutiøst efter standardbogstaver eller efter direkte at være tegnet på stålet og derefter graveret.

Denne manuelle proces erstattes i dag i størst muligt omfang via anvendelse af moderne teknologi, hvor de specielle skriftsnit er lagt på computer, hvorfra graveringen foretages direkte via CNC gravermaskiner.

Efter gravering hærdes stemplerne for at sikre holdbarheden.

Gravering af stempler til Post Danmark er nu begrænset, idet stempling af forsendelser nu kun foretages på få, centralt placerede postcentre. Der graveres fortsat til brug for stemplingsmaskiner, håndrullestempler samt – i meget begrænset omfang – håndtagstempler.

Udover selve graveringsopgaven har firmaet i 1992

udviklet et alternativ til metaldagstemplerne, nemlig et gummistempelsystem, hvor datoen indsættes manuelt i broen i stemplet. Fordelen ved denne stempeltype er anvendeligheden, idet anvendelsen af de oprindelige hånddagstempler krævede stor rutine, for at stempelaftrykkene blev acceptable. Herudover var stempling med disse en meget tung affære, som nok ikke ville være arbejdsmiljømæssigt optimalt nu om dage.

Det nyudviklede gummistempel isættes et almindeligt selvfarvende kontorstempel af typen ALPO, og er således let at anvende.

Oprindeligt blev gummiklicheer støbt i vulkaniseringspresser i forme, der var fremstillet efter klicheer, mens denne proces i dag sker ved benyttelse af en egentligt lasergravering, som gør fremstillingen kvalitetsmæssig optimal, ligesom hele processen naturligvis er betydeligt mindre tidskrævende – og dermed billigere.

Firmaet har således forstået at kombinere den moderne teknik med de gamle håndværkstraditioner, hvilket har sikret dem et unik placering på markedet under ledelse af stifterens søn, Steen Andersen.

I. E. Andersen håndgraverer et dagstempel.

Reklamekliche under graverings-processen.

Fra venstre: 1) Datokliche til SECAP stemplingsmaskine. 2) Grønlandsk reklamekliche til SECAP stemplingsmaskine. 3) Den senest graverede reklamekliche til brug for en stemplingsmaskine af typen NEC. 4) Nyt håndrullestempel inden graveringen er påbegyndt.

EGEN PRODUKTION AF PRIVAT- OG FIRMASTEMPLER TIL ALLE FORMÅL

LEVERING FRA DAG TIL DAG

ODENSE STEMPELSERVICE
I.E.ANDERSEN
Gravørfirma·Stempelfabrik

Grønnegade 14 • 5000 Odense C
www.iea.dk • E-mail: post@iea.dk
Tlf. 66 11 11 86 • Fax 66 11 11 16

Danmarks Stempelsamler Forening – 60 år

Af Kennet Helmer-Jensen og Erik Nørbæk Sørensen

Seneste dagstempel fra Hillerød.

Lille omdelerstempel til brug ude på ruten, når der opdages ustemplede frimærker.

Lille reklametryksag fra foreningens unge år.

Danmarks
Stempelsamler Forening
København

Danmarks Stempelsamlerforening er, som Navnet siger, en Forening der rummer Samlere af alle Grene af Stempler, lige fra Fjerflatelistiske Breve, Nummer- og Stjernestempler til de moderne Sær-, Maskin- og Francostempler. Ved Møderne bliver der efterhaanden holdt Foredrag om alle Arter af Stempler. Foreningen, der er den eneste af denne Art i Danmark, er Stedet, hvor Stempelsamlere mødes, bytter og paa forskellig Maade hjælper og vejleder hinanden.

Paa hvert Møde er der under fornøjelige Former, enten Foredrag, Demonstration, Fremvisning af Medlemmernes Samlinger o. l. Vi afholder Auktioner og har Dubletcirkulation, hvor Medlemmerne kan sælge Dubletter og købe, hvad de mangler til rimelige Priser, kort sagt, der sker noget!

Møderne afholdes den 3. Torsdag i Maaneden Kl. 20 pre., undtagen i Juni, Juli og August, i Sprogforeningen »Deltas« hyggelige Lokaler, Rømersgade 23, St. tv. Sporvogn og S-Tog til Døren.

Medlemskontingentet er 8,— Kr. aarligt — 2,— Kr. i Indskud for nye Medlemmer. Ønskes Foreningens Medlemsblad, der kommer 10 Gange om Aaret, leveres det til Favørpris.

Foreningens Formand er Forretningsfører F. H. Gleie-Jørgensen, Ole Brunsvej 5 A, Charlottenlund. Tlf. Ordrup 2540. Al Korrespondance bedes sendt til Formandens Adresse og ikke til Foreningens.

Vi ønsker Dem hjertelig velkommen til vore Møder.

Husk, at det næste Møde er Torsdag den

Med filatelistisk Hilsen

Danmarks Stempelsamler Forening,
København.

Foreningen er – som de fleste specialklubber – startet af samlere, der gerne vil til bunds inden for et specielt område. I Danmarks Stempelsamler Forening er der fokus på *poststempler* og *posthistorie*.

Foreningens start

Initiativet til dannelsen af foreningen blev taget tilbage i 1950 af Hans August Petersen, som startede med at indkalde alle de stempel-interesserede, som han kendte, til et indledende, stiftende møde i Borgernes Hus, Rosenborggade 1 i København. Mødet afholdtes den 21. april 1950, og samtlige fremmødte tegnede sig som medlemmer, hvorefter der blev indkaldt til en egentlig stiftende de generalforsamling allerede den 23. maj i Rømersgade 23, hvor også efterfølgende møder blev holdt.

Ildsjælen, initiativtageren Hans August Petersen blev – naturligt nok – valgt som foreningens første formand. P. H. Gleie-Jørgensen, Hermes, Charles Jensen og Bent Juul-Jensen blev indvalgt i bestyrelsen.

En moderne klub med traditioner

Der er en mødeprocent på omkring 50 % til mødeaftenerne, hvor der er foredrag/fremlæggelse af materiale og auktion. Der sluttes af med kaffe og kage. Foreningen har altid lagt vægt på, at være en lille specialklub med professionelt, men hyggeligt samvær.

Emnerne spænder vidt, og kan omfatte alle former for stempelrelaterede vinkler; dvs. alt fra helt specielle stem-

peltyper, anvendelsesperioder, fejl og variationer over generelle annulleringsformer til de fysiske stempler, som hånd-/dagstempler, rullestempler, maskinstempler, liniestempler osv. Der arbejdes både med de gamle og de mere moderne stempeltyper.

Medlemmerne eller indbudte gæster bidrager med hver deres interesseområder, hvilket gør foredrag og indlæg meget medlevende og dynamiske.

Er det noget for dig?

Interesserer du dig for poststempler i en eller anden form, så kig forbi. Du er velkommen til at deltage i nogle møder som gæst, inden du beslutter om du evt. vil være medlem.

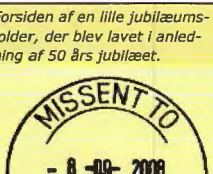
Foreningen holder møde hver 3. torsdag i måneden. Møderne afholdes i Medborgerhuset, Danasvej 30B på Frederiksberg, og starter kl. 20.

Foreningen har et lavt kontingent – i 2010 på kr. 130,- pr. år, når du er medlem af en anden klub under DFF.

Formand: H. C. Vogensen, telefon 39 67 72 41
Kasserer: Erik Nørbæk Sørensen, telefon 44 98 18 21, mail: norbaek@get2net.dk

Forsiden af en lille jubilæumsfolder, der blev lavet i anledning af 50 års jubilæet.

Stempel til forsendelser, der er fejlsendt til Danmark.

Kuvert fra foreningens stiftelsesdag. Dengang var førstedagskuverter meget populære.

Billederne viser nogle af de stampboxes, der udstilles på tak'10. Læg mærke til den sjældne danske stampbox i læder fra 1873, formet som en postkasse; samt de fine engelske stampboxes fremstillet af sølvsmede i Birmingham omkring år 1900.

Stampboxes

Af Erik Nørbæk Sørensen

En stampbox er en æske eller box lavet til at opbevare frimærker i. Vi kender ikke noget almindeligt udbredt dansk navn, så vi må fortsat bruge den engelske betegnelse: Stampbox. De er karakteristiske ved, at have et eller flere rum til opbevaring af frimærker, svarende til de forskellige portosatser. Der findes mange andre typer boxes; men et godt kendetegn på stampboxes er, at rummene typisk har en skrå bund, så de løse frimærker er nemme at få op af rummet. De findes dog også til frimærker fremstillet i ruller – typisk fra USA.

Stampboxes er blevet lavet i mange forskellige typer og materialer. Materialet kan være alt lige fra guld/sølv, porcelæn, elfenben, blik, træ, læder, papmaché og plastik. De findes i meget fin håndværksmæssig udførelse, såvel som en i billig industrielt masseproduceret udførelse. Der har været noget for enhver pengepung.

De første stampboxes

Behovet for stampboxes hænger naturligt sammen med de første frimærker, som kom i 1840. Men udviklingen tog først fart, da man begyndte at perforere frimærkerne, så de var nemme at adskille fra arkene de blev trykt i. De første stampboxes vi kender, er fra omkring 1850, de er overordentligt sjældne.

De blev mere almindelige i takt med at brevskriveriet blev mere udbredt, og er ret almindelige fra omkring år 1900. Stampboxes – i de mere billige materialer – kendes anvendt med reklamer allerede fra omkring 1860/70. I en periode omkring 1910-1950 ser vi mange stampboxes i træ med "hilsen fra ..." solgt som souvenirs.

De viste stampboxes på tak'10

De udstillede stampboxes er samlet af nogle af medlemmerne i Danmarks Stempelsamler Forening. Fra disse samlinger udstiller vi et udvalg af stampboxes, som viser alsidigheden inden for området. Der vises derfor stampboxes i mange forskellige materialer og udførelser: Engelske sterling sølv boxes fra omkring 1900, amerikanske boxes til frimærkeruller, og mere almindelige tyske boxes i metal eller træ.

Dronningen 70 år
Valør: DKK 35,00
Udgivelsesdag: 16. april 2010

20 mærker pr. ark · Fotograf: Steen Brogaard
Typografi: Dorit Olsen · Format: Dobbelt opretstående G
Ydre mål: 40 x 57 mm · Trykkemetode: Offset
Papir: Sopal, hvidt

Grønlandsk særfrimærke i anledning af Hendes Majestæt Dronningens 70 års fødselsdag

Der er ægte og dybtfølte bånd mellem kongehuset og det grønlandske folk. Mange i Grønland husker stadig Dronningens forældre, Kong Frederik IX og Dronning Ingrid, og det dybtfølte engagement, de viste Grønland.

Det er derfor med meget stor stolthed, at POST Greenland præsenterer et stort særfrimærke, som udkom den 16. april, på Hendes Majestæt Dronningens 70-års fødselsdag.

Dronningens seneste Grønlandsbesøg var i 2009, da Hendes Majestæt overrakte den nye selvstyrelov til det grønlandske folk. Det skete i Nuuk på selve Grønlands Nationaldag den 21. juni 2009. Fotografiet af Dronningen, som er gengivet på frimærket, blev rent faktisk optaget umiddelbart efter overrækkelsen af selvstyreloven. Hoffotograf Steen Brogaard stod for fotooptagelsen af Hendes Majestæt i sin smukke nationaldragt.

POST GREENLAND

Grønland markerer 100-året for kvindernes internationale kampdag med smukt særfrimærke

8. marts 2010 var det 100 år siden, at mærkedagen for kvindernes ret til ligestilling i samfundet blev indstiftet. I Grønland markeredes dagen på samme måde som i resten af det internationale samfund med taler og demonstrationer. POST Greenland hylder denne mærkedag med et smukt jubilæumsfrimærke, skabt af den grønlandske kunstner, Naja Rosing-Asvid, fra Nuuk. Frimærket udkom på selve dagen for jubilæet, 8. marts 2010.

En af Grønlands kvindelige rollemodeller, borgmester i Kommuneqafik Sermersooq, Asii Chemnitz Narup, sætter her ord på, hvilke tanker hun gør sig om Kvindernes internationale kampdag anno 2010.

Af Asii Chemnitz Narup

Kunstnerens smukke frimærke udtrykker en stærk symbolik og genkendelighed for kvinders kraft og virke i det grønlandske samfund, som jeg erindrer dem fra min opvækst: en opadstræbende kæde af (menneske)skikkelser - individer og samtidig indbyrdes tæt forbundne i et fællesskab, hvor de bryder rammer og rækker ud i uendeligheden. Skikkelserne har en form som associerer til sjæle – vort samfund besjælet af den grønlandske kvindelige kraft og vilje til evig fornyelse. Ydermere symboliseret gennem det internationale kvindetegn, som kunstneren har forbundet så stærkt med den grønlandske tromme. Derved skabes forbindelsen mellem grønlandske kvinder og alverdens kvinder.

Min opvækst foregik i et stærk kvindeunivers og jeg er led i kæden af grønlandske kvinders kamp gennem de fire kvindegenerationer, som breder sig over de 100 år, som fejres her. De fire generationer har haft hver deres værdier, udfordringer og kampe og sat deres særlige præg på familie- og samfundsudviklingen.

Min mormoder videregav livssynet om "altings sammenhæng" til os – forbundenheden mellem livets mate-

rielle, åndelige og sjælelige dimensioner, om samhørigheden mellem natur og menneske. Om kræfter, der er større end det enkelte menneske. Om ressourcebevidsthed og et forhold mellem mænd og kvinder baseret på gensidighed. Som Yin og Yang i Najas frimærke.

I min moders generation blev tilbud om formaliseret uddannelse mere almindeligt. Flere fik lønarbejde. De påtog sig stadig det traditionelle ansvar for familien og kæmpede for familieplanlægning, tidssvarende boliger og børneopdragelse.

Min kvindegeneration blev bannerførere for kravet om et værdigt familieliv uden ydmygelser, overgreb og krænkelser. Brød tabuerne og satte familiens indre liv til samfundsdebat. Herfra er vokset et stigende fokus på børn, deres rettigheder og især kampen for alle børns ret til en god barndom.

Min datter tilhører den næste generation af kvinder – veluddannet og med et internationalt perspektiv, som er en forudsætning for deres fortsatte kamp for Grønlands Selvstyre.

Jeg håber de bærer den indre kvindekraft og værdien af gensidigheden i parforholdet med sig.

Af Naja Rosing-Asvid, kunstneren bag frimærket

Motivet til frimærket er tænkt som et billede på kvindernes kamp jorden rundt. Kvindernes middel til kampen er ikke vold og muskelkraft, men dialog og næstekærlighed, udtrykt med varme og blide farver. Kvindetegnene kan ses som udtryk for de kvindelige værdier, eller som den grønlandske tromme, der i dag ofte benyttes som symbol på retfærdig og fredelig konfliktløsning. Kvindernes fælles bestræbelse jorden rundt, skaber en yin yang bevægelse, balance mellem de kvindelige og mandlige sider. Modsætninger der ikke kan undvære hinanden, og som tilsammen skaber den fuldendte balance.

01100443
Kvindernes internationale kampdag 100 år
Valør: DKK 12,50
Udgivelsesdag: 8. marts 2010
40 mærker pr. ark
Format: G, stående
Ydre mål: 28,5 x 40 mm
Kunstner: Naja Rosing-Asvid
Typografi: Dorit Olsen
Trykmetode: Offset
Papir: Sopal, hvidt papir

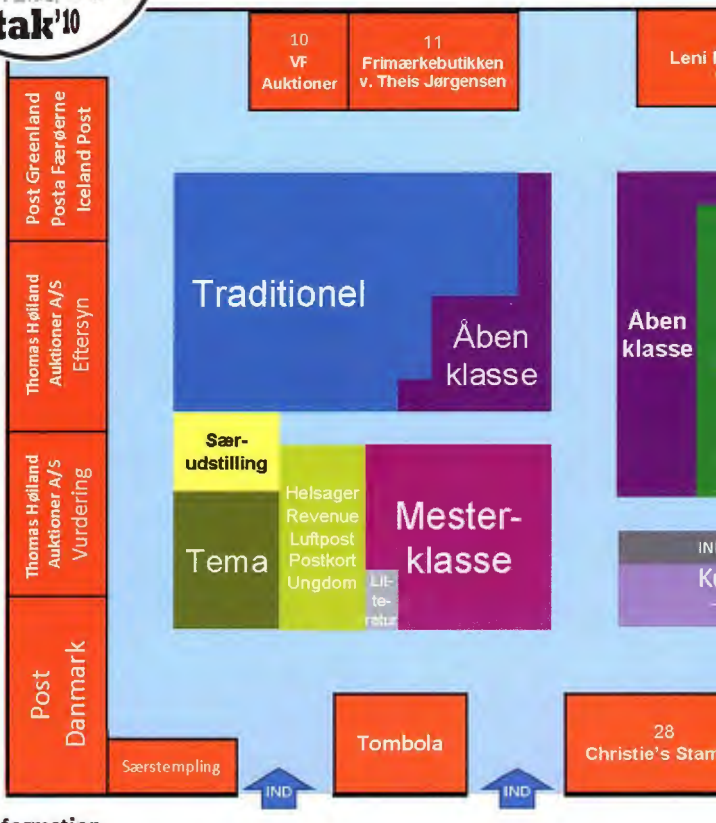
Udstillerfortegnelse

Indbudte udstillere, se side 84

Mesterklasse		
101–108	Peter Kr. H. Bech	*The Inflation of Hungary 1945-46*
109–116	Lars Engelbrecht	*Bicoloured Postal Stationery of Denmark 1871-1905*
117–124	Jørgen Jensen	*The Post in the Russian Empire 1845 Approx 1900*
125–132	Jørgen Jørgensen	*Fisheries*
133–140	Hans-Walther Rusch	*Sønderjysk posthistorie 1864-1920*
141–145	Søren Chr. Jensen	*Jammu and Kashmir*
Litteratur		
180	Søren Chr. Jensen	*Posthuse & Plovmænd*
181	Hillerød Phiatelistklub	*TAK'10 udstillingskatalog*
182	FFF, Johnny Speich	*Frimærkesamleren*
Revenue		
190–197	Jan Læby	*Dansk Vestindien stempelpapir + stempelmærker 1774-1917*
Postkort		
201–203	Henning Mogensen	*En rundtur i Vester Lisbjerg Herred*
204–208	Jørgen Jensen	*The Trans Siberian Railway Approx 1900-1910*
Helsager		
209–216	Willy Lauth	*Postal Stationery of the Danish West Indies 1877-1917*
Luftpost		
217–221	Torben Sørensen	*Danish Airmail*
Ungdom		
230–231	Kasper Andresen	*Danmarks skillingsmærker med breve*
Tema		
251	Erik Kolmos	*The Flying Door*
252–256	Leif Sørensen	*Rovfugle og ugler – luftens lydløse jægere*
257–261	Knud Rask Overgaard	*Chess – War on 64 Squares*
262–266	Henrik Tranberg	*Seaplane Ahoy*
267–271	Petter J. Taraldsen	*På skinner*
Traditionel		
301–305	Helge Nehm	*Slesvig Plebiscit 1920*
306–310	Johnny Speich	*Serbien 1866-1921*
311–315	Johnny Speich	*Klassisk Frankrig 1849-1875*
316–320	Tom Lauridsen	*Danmark og DWI's tofarvede frimærker – 51 omvendt serien*
321–325	Ove Sørensen	*Danmark specialsamling, karavel stålstik 1933-1942*
326–330	Preben Clausen	*Pladning af 2 skilling 1855*
331–335	Benny Andresen	*Udvidet Danmark fra 1933 med breve, varianter og tryktilfældigheder*
336–340	Bent Nielsen	*Large Hermes Heads*
341–345	Erik Hansen	*Bulgarien 1879-1920*
346–350	Henry Munk Nielsen	*Chile 1853-1880*
351–355	John Mehlsen	*Deutsches Reich 1872-1875*
356–360	Preben Hansen	*Brasilien*
361	Niels Thomsen	*Tysk besættelse i Serbien nr. 54-57. "For vore krigsfanger"*
362	Erik Brostrup Christensen	*Bosnien-Herzegovina Provisorier 1914, 1915 og 1916*

363–370	Hartmut Waschke	*2 cent Washington (1923) og dets anvendelse*
371–376	Carl Simonsen	*Islandske Varianter 1873-1940*
377–380	Lars Peter Svendsen	*The Victoria Stamps of Tasmania*
381–384	Kai Dagfinn Nielsen	*Åland – lidt posthistorie og moderne filateli*
385–390	Anders Jørgensen	*Irland. Dagligmærker 1922-2008*
391–398	Michael Siegumfeldt	*Estonia 1800-1940*
405–410	Keld Sørensen	*Mellemlitauen*
411–416	Leif Kjærgaard	*Deutsches Reich 1872-1875*
425–430	Jørgen Jensen	*Romanov dynastiets 300 års jubilæum*
Åben klasse		
399–400	Finn Nielsen	*Under tiden Skåne var Danskt*
401–404	Kurt Otzen	*Jernbanepostbureauerne ved Statsbanerne*
417–420	Kurt Otzen	*Jernbanepostbureauerne ved Privatbanerne*
421–424	Poul M. Nielsen	*Aldrig mere krig*
431–435	Klaus Müller	*Arne Kühlmann ... en af verdens fineste håndgravørere ...*
436–440	Mogens Randrup	*Kapløbet på Nordatlanten*
441–445	Flemming Jensen	*Slania arb. i uddrag*
446–448	Charlotte Anni Stryhn	*Knuthenborg – a Different Neighbour*
449–453	Knud Rask Overgaard	*My Life and my Work as a Traffic Planner*
454–459	Annie Pedersen	*Balloner og Luftskibe i krig og fred 1783-1938*
460–463	Solvejg Agerbo	*Iceland. The Worlds most Wonderfuld Little Country*
464–466	Poul-Erik Poulsen	*Fra Hertugdømmerne til Sønderjylland – Et strejftog i posthistorien*
467–471	Mats Söderberg	*The Map as a Messenger*
472–475	Annie Pedersen	*Oceanernes giganter*
476–479	John G. Hansen	*En nation bliver til*
480–481	Jutta Stryhn	*Jul på ny*
Posthistorie		
501–506	Henning Petersen	*Helsagsklip på Forsendelser*
507–507	Jørgen Kluge	*Reduceret porto Tyskland-Danmark 1865-1879*
508	Kim Widen	*The 15 Øre per 5 Gram's Airmail Surcharge Between Greenland and Denmark*
509	Kim Widen	*Franked, Stamped and Attached*
510	Mark Lorentzen	*Post mellem Danmark og Frankrig 1854-1865*
511	Michael Siegumfeldt	*Estlands poststempler 1918-19*
512–519	Steen Jack Petersen	*De postale forhold på Færøerne under anden verdenskrig*
520–524	Niels J. Jensen	*Thule*
525–529	Kurt Hansen	*Dansk returpost*
530–537	Erling Berger	*Holland, internationale breve 1668-1875*
538–545	Ib Krarup Rasmussen	*Postpakketakster fra Danmark til udlandet*
546–550	Kim Widen	*Sorteringskoden*
551–555	Jørgen Jørgensen	*Mail to Foreign Destinations During the Skillingperiode*
556–563	CH-DK010	*Freistempel der Schweiz, typ 1 und 2*
564–570	Stig Jacobsen	*Post på Falster 1851-1951*
571–576	Mark Lorentzen	*Post fra Storbritanien til Danmark 1840-UPU*
577–582	Leif Ørndorf	*Holbæk og omegns posthistorie*
583–589	Jan Læby	*Dansk Vestindien posthistorie 1873 til 1917*
590–597	Kurt Hansen	*Skibspost i Danmark*
598–602	Carl Aage Møller	*Holstein 1850-1855. Poststempler*
603-609	Bo Andersson	*Suez – Aden – Bombay Sea Post Office 1868-1914*

Eksponaternes og sta

Information
Café

lenes placering i hallen

Nul daglige gebyrer

+

Personlig rådgivning

Kontoen Danske 24/7 er for dig, der ordner de fleste bankforretninger selv. Med kontoen bliver du fritaget for en række gebyrer.

Læs mere på danskebank.dk og se, hvor meget du kan få for 0 kroner, hvis du klarer de fleste bankforretninger selv. Og bestil kontoen online.

www.danskebank.dk

Danske Bank

Historien omkring Hillerøds første dagstempel

Af: Kennet Helmer-Jensen

Tildelingen af stemplet

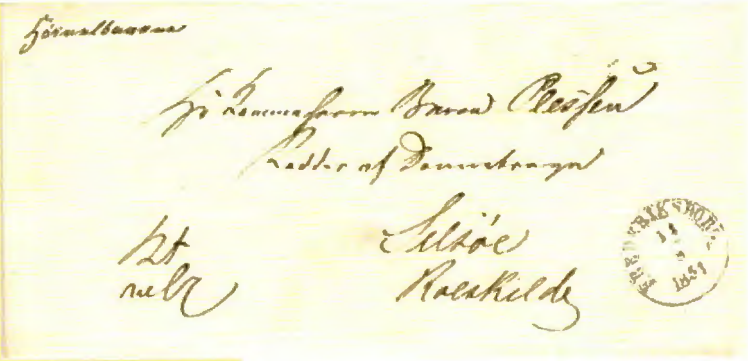
Det første dagstempel, der blev tildelt Hillerød – som jo dengang hed Frederiksborg – kom i 1845. På dette tidspunkt havde postkontoret i Frederiksborg egentlig ikke behov for et dagstempel, idet postmængden var meget beskeden. Reglerne var, at alle breve skulle opføres på karter og fremsendt med postdiligencer til udvekslende byer.

Antallet af breve til udlandet – som egentlig var årsagen til indførelsen af dagstemplerne – var ekstremt lille i byen – om overhovedet eksisterende. Fra 1820 var der et krav om, at forsendelser til udlandet over Hamborg skulle påskrives afsendelses-by, et krav som således kun meget sjældent blev nødvendigt at effektuere.

Den 25. februar 1845 blev der udsendt et cirkulære, med ikrafttrædelsesdato den 1. marts samme år, til samtlige postkontorer i Danmark, hvoraf det fremgik:

> *"Da for Fremtiden for de ufrankerede fra Danmark ... Til Frankrig ... Afgaaende Breve den danske Porto tillige vil være at opkræve i Frankrig, saa er det fastsat at ethvert Brev fra Danmark og Hertugdømmerne skal gjøres kjendeligt ved Paatrykning af Stedstemplet af Postcontoiret paa Afgangsstedet. ... vil Generalpostdirictionen foranstalte, at de Kongelige Postcontoirer, som ikke ere forsynede med et sligt Stempel, erholde et saadant, indtil hvilken Tid Stednavnet bliver at paaskrive Brevene".*

Måneden efter, den 15. april 1845, afgik der en bestilling til gravør H. W. Köbner i Altona på i alt 58 sted- og dagstempler. Der kendes ikke en eksakt leveringsdato for stemplerne, men det antages at stemplerne er leveret indenfor ca. 2 måneder efter denne dato, herunder også stemplet til Frederiksborg.

Tidligt aftryk af Frederiksborgs første dagstempel. Tjenestebrev afsendt til Selsøe pr. Roeskilde 14.8.1851.

Præfilatelistiske breve fra Frederiksborg

Tilbage i tid kendes nogle få forsendelser afsendt fra de konger der har boet på Frederiksborg Slot, herunder også forsendelser til udlandet. Ingen af disse forsendelser ses at bære en afsendelsespåtegning eller –stempling, idet alle er fra før 1820. Ingen andre forsendelser kan henføres til Frederiksborg via påtegninger eller stempler, før den 3.2. 1851.

I litteraturen er der således kun registreret ét eneste brev med dagstempel før frimærkets indførelse, Nærmere detaljer om forsendelsen kendes ikke.

Brugen af stemplet

Det tildelte stempel – et Antiqua-stempel af 1½-rings-typen (benævnt ANT III), må derfor antages for stort set ikke at have været anvendt fra tildelingen i 1845 frem til 1851. Derfor skulle man tro – som så mange andre steder i landet – at stemplet derfor gav nogle klare og tydelige aftryk, da det skulle tages 'rigtigt' i brug som sidestempel i forbindelse med frimærkets indførelse i 1851.

Men dette var absolut ikke tilfældet for Frederiksborgs vedkommende. Stempelaftrykkene var fra allerførste færd meget dårlige og udtværede, hvilket med al sandsynlighed skyldes konsekvenserne af dårlige opbevaringsforhold. Sandsynligvis er stemplet i en eller anden grad blevet forvitret med tiden.

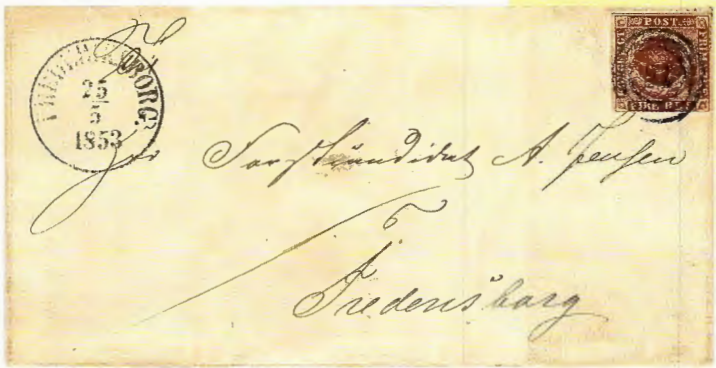
Hurtig opgravering af stemplet

Grundet de tiltagende dårlige aftryk blev stemplet allerede i starten af 1853 indsendt til opgravering, og kom tilbage den 12.3.1853, med første registrerede anvendelsesdato den 18.3. 1853.

Det er tydeligt at der har været taget godt fat, for stemplet ligner overhovedet ikke sig selv efter renoveringen. Stregen under bynavnet er fjernet og alle bogstaverne i bynavnet synes opgraveret.
Og herefter er stemplingskvaliteten fra Frederiksborg en helt anden. Herfra findes mange flotte forsendelser.

Sent aftryk af det oprindelige stempel fra december 1852, hvor kvaliteten af aftrykkene er ekstremt dårlige.

Aftryk fra få måneder efter stemplet er blevet opgraveret – og dermed har fået en helt nyt og mere tydeligt udseende.

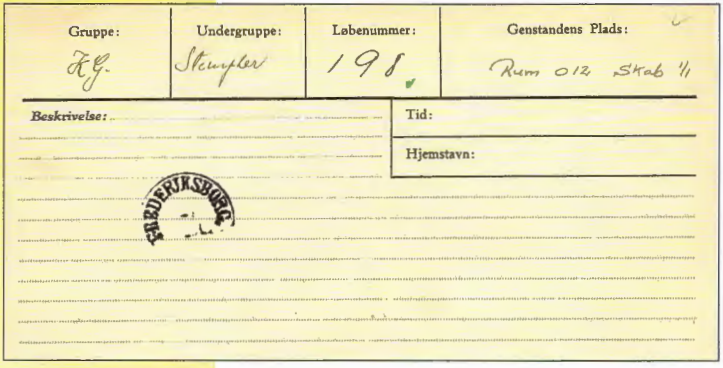
Udfasningen af stemplet

Stemplet blev afløst af et stempel i ANT IV- typen, som er registreret brugt fra den 19.1.1860. Der har dog været en overlappende anvendelsesperiode mellem ANT III-stempelet og det nye ANT IV-stempel, idet det gamle stempel har sidst kendte anvendelsesdato den 2.8.1862.

Frederiksborgs første stempel findes i Post- og Telemuseums samling, i en "beskåret" udgave, idet den nederste del af stemplet – hvor årstallet skulle stå - er filet væk.

Om det er for at kunne anvende stemplet som en form for kontor-stempel vides ikke, idet der ikke kendes brugs-aftryk af dette stempel, samt da museets arkiver heller ikke bidrager om oplysninger om stemplet overhovedet.

Aftryk af det til Post- og Telemuseum indsendte stempel. Stemplet er blevet tilfilet, og måske anvendt som kontorstempel efter perioden som dagstempel. Der kendes dog ikke brugs-aftryk af dette.

Kims Reklame

Alt i skilte og selvklæbende bogstaver

Gadeledsvej 18 – Gadevang – 3400 Hillerød
Telefon 21 28 05 09 – 48 26 61 49

Fra instinkt til intuition!

Toyota har taget tigerspringet:
Fra instinkt til intuition
Med intuitiv betjening, styrke og kompakte størrelser matcher Toyota ethvert behov, når det gælder elektriske truck.

Alle truck er udviklet ud fra begreberne "Sikkerhed", "Holdbarhed", "Produktivitet" og "Komfort", og de er alle produceret efter Toyotas unikke produktionssystem TPS, for at sikre, at de altid lever op til den fremragende kvalitet og driftsikkerhed, som er standard for Toyota. Toyotas truck er også et sikkert valg, når det gælder miljøet. De er konstrueret til mange års ren, energieffektiv drift og er 99 % genanvendelige, når de er udtjente.

Bestil en gratis demo
De nye truck fra Toyota sætter helt enkelt nye standarder for samspillet mellem mennesker og teknik. Kunne du tænke dig at teste en af vores nye modeller? Lige nu kan du helt gratis teste et eller flere af de 4 nye værktøjer:

BT Levio – el palletruck
BT Staxio – el pallestabler
BT Reflex – el reachtruck
Toyota Traigo48 – el gaffeltruck

Du kan læsse og losse, hæve og sænke, transportere – og analysere.

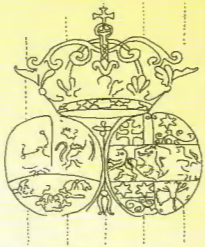
TOYOTA
TOYOTA MATERIAL HANDLING DANMARK
www.toyota-forklifts.dk

Lidt om papirets historie og vandmærke-produktion

Af Kjeld Kluge

Tegningen er en rekonstruktion af Kjeld Kluge.

Dette meget fornemme filigranvandmærke stammer fra Frederiksdal Mølle og er lavet i 1673. Det viser det hessiske familievåben.

Vandmærker/Papirets historie ganske kort:

ca. 100 e.Kr.: Kineserne "opfinder " papiret,
ca. 750: Araberne stifter bekendskab med papir i Samarkand,
ca. 1150 : (Arabisk)-Spanien anvender papir (i Europa benyttes Pergament på dette tidspunkt),
ca. 1280: Brdr. Fabriano (Italien) fremstiller papir, samme fandt på at lave vandmærker i papiret: *en bølgelinie* og senere: *en cirkel*,
I 1300-tallet: I Tyskland udvikledes teknikken til at gengive *filigran-vandmærker*,
1542: Gutenbergs opfindelse af de løse typer (Bogtrykkunsten) betød et meget stort forbrug af papir, Reformationen fra ca. 1520) betød ekstra forbrug af papir til fremstilling af bl.a. Bibeler,
Indtil slutningen af 1500-tallet bliver alt papir importeret i Danmark,
1573: Sten Bille opretter første danske papirmølle ved *Rønne Å i Skåne* (ca. 30 km øst for Helsingborg).
Han havde sit eget vandmærke (varemærke) i papiret: *En cirkel med et kors (paskryds) samt bogstaverne S og B.* (Se rekonstuktionen til venstre på denne side.)

Siden 1300-tallet har en papirmølle i Basel, Schweiz benyttet samme vandmærke: *den stav, som ses i Basels byvåben.*

I dag benyttes en anden type vandmærker kaldet *relief-vandmærke* i bl.a. pengesedler, (Silkeborg Papirfabrik = De forenede Papirfabrikker).

"Vandmærket" er et motiv, som er udført i et trådmateriale (metal), der loddes på en valse: på en *Dandyrulle*, som er en netvalse, der lader det uundværlige vand frit passere ved papirproduktionen.

Trådmotivet præger direkte ned i den våde, endnu ufærdige papirmasse.

Papirmassen bliver *ikke* fortyndet som ved håndgjort papir, men er en sammenpresning af papiret; jo hårdere tryk fra Dandyrullen, desto tydeligere vandmærker.

Tryk på vandmærkepapir

Tryk på papirets "forside" giver retvendt/stående vandmærke. Forsiden er for det meste "viresiden" af papiret. Viresiden er den side, af papirmassen, som ligger *ned mod viren* = trådnettet.
Tryk på papirets "bagside" giver spejlvendt/stående vandmærke.
Hvis papiret drejes 90° og tryk på "forsiden" giver det retvendt/liggende vandmærke.
Hvis papiret drejes 90° og tryk på "bagsiden" giver det spejlvendt/liggende vandmærke.

Håndgjort papir og maskinpapir

Danske frimærker blev trykt på håndgjort papir indtil 1862 (Vm Krone I) – derefter på maskinpapir (Vm Krone II osv.)

Indtil omkring 1880 benyttedes kun håndgjort papir i de fleste lande, derefter indførtes maskinpapir.

Håndgjort papir har altid en *meget svag* "vire-markering" (aftryk af trådnettet) medens den ved maskinpapir er noget kraftigere (dette kan dog være meget vanskeligt at se, især ved frimærker, som er relativt små).

I slutningen af 1800-tallet blev mange frimærker "genoptrykt til de samlere, som ikke havde fået fat i originalerne" = Falsifikater. Disse blev *altid* trykt på maskinpapir og *ikke* med de originale vandmærker.

Papirtykkelser

Tyndt papir	= indtil	0,06 mm
Middelsvært papir	= 0,006 -	0,12 mm
(kartonpapir) tykt papir	= over	0,12 mm

Dyrehoveder var et ofte anvendt motiv i middelalderen. Det viste stammer fra 1399 og minder meget om det, der findes i stiftelsesdokumentet for Kalmar-Unionen to år tidligere – det første forenede Norden, som blev dannet under dronning Margrethe I.

Maskinpapir svinger *ikke* i tykkelsen (i den enkelte fabrikation), *men:*

Håndgjort papir kan svinge (endog meget) i tykkelsen – Håndgjort papir blev solgt efter vægt, og denne blev i nogle tilfælde reguleret ved at de enkelte papirark blev produceret lidt tykkere (såre menneskeligt, jf. akkord). (I dag bliver maskinpapir også solgt efter vægt, ligesom papirtykkelsen bliver angivet som gramvægt pr. m^2.)

Som kuriosum til vandmærker er bl.a. tidlige schweiziske frimærker fremstillet med et såkaldt "transparentmærke".

Disse blev fremstillet i det færdige papirark (som altså var helt tørt), ved brugen af en stålvalse og en stålplade med det ophøjede mønster, hvor papiret blev kørt gennem under stort pres. Var trykket for højt, skete det at "f.eks. Ovalen" i mærket delvis kunne gennemskære papiret. Dette ses også hyppigt ved mærker med prægetryk (f.eks. gl. Portugal).

Her ses reliefvandmærker, som gennem tiderne er flittigt benyttet.

Tysk og dansk papir (danske frimærker)!

1. Først tysk papir – Lev.: Salack, Württemburg, Tyskland.

Fra oplag 36 tillige på:

2. Dansk papir – Lev.: De forenede Papirfabrikker + gummi fra: A/S Crown Gummed Paper.

Tysk papir. Svært, porøst papir og med gullig gummiering – kan give mærkerne et gråsort udseende set fra bagsiden.

Ubrugte (med gummi) er lettest at skelne.

Brugte – ikke muligt at angive brugbare "skelnemærker", dog i kvartslys giver tysk papir en blå eller blåviolet tone, mens dansk papir har en gullig tone. Tysk papir er gennemperforeret i arkranden og uden oplagsnummer.

Dansk papir. Dansk papirs gummi indtil oplag 511 = altid hvid.

Under 2. verdenskrig var det vanskeligt at fremskaffe "Gummi Arabicum", derfor benyttedes "Dextrin" som er gullig.

Dog særligt mellem oplag 523 og 530 nærmest brunlig.

Omkring oplag 700: igen "Gummi Arabicum".

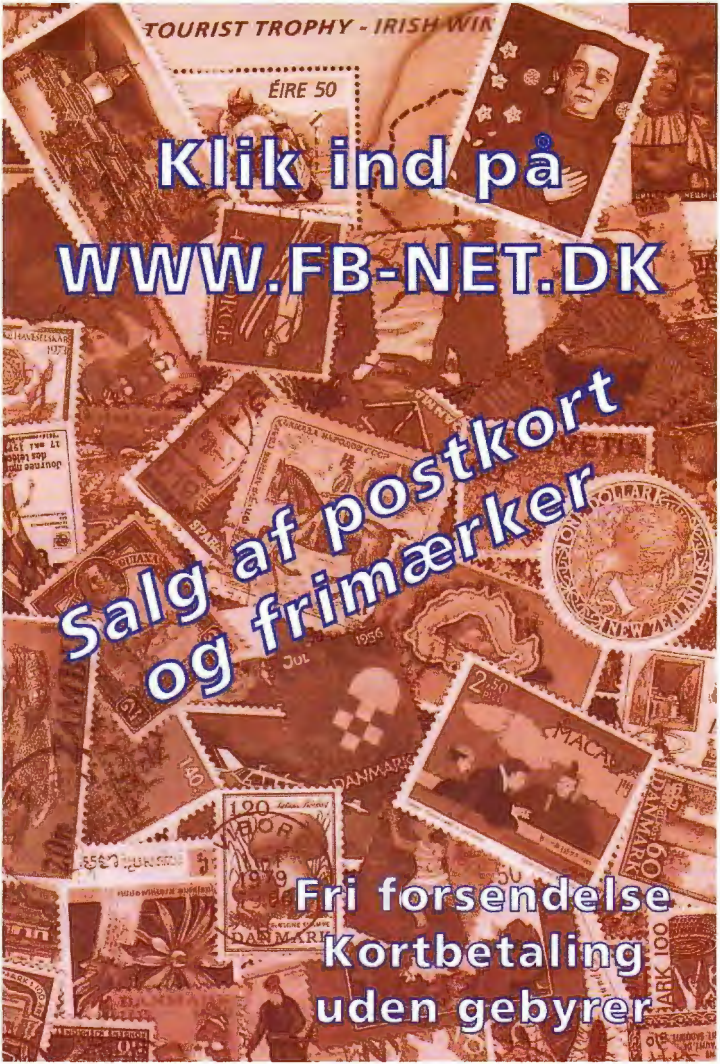
Dansk papir blev indtil 1934 "brækket" over 2 linealer, hvilket giver "krakeleret udseende" på gummisiden.

Fra og med oplag 88: Papiret blev gjort "krølfrit" ved "Kalendrering" dvs. det passerer mellem to graverede valser, hvilket giver "Riflet Gummi" – senere når valserne blev slidte fremkom "Glattere Gummi".

Litteratur og billeder

Illustrationerne er kopieret fra Lademanns Leksikon samt egen tegning. Øvrig litteratur er:

AFA Specialkatalog; 1987-88
Grafia nr. 48/85; 1985 (typografernes fagblad)
Politikens Frimærkebog; 1978
Danske frimærker i stålstik 50 år; 1983
Haandbog over DANMARKS STAALSTUKNE FRIMÆRKER 1933-1948; 1983

TOURIST TROPHY - IRISH WIN
ÉIRE 50
Klik ind på
WWW.FB-NET.DK
Salg af postkort
og frimærker
Fri forsendelse
Kortbetaling
uden gebyrer

Min tid i Post- og Telegrafvæsenet

En samtale med tidligere overpostbud ved Hillerød Postcenter, Svend Aage Jensen

Af Kennet Helmer-Jensen

Min tid i Post- og Telegrafvæsenet startede helt tilbage i 1954. Jeg var ansat som jord- og betonarbejder hos firmaet Hansen og Graversen, som stod for opførelsen af en ny skole i Skævinge. Her var jeg så uheldig, at jeg brækkede mit håndled, da en motors håndstarter slog tilbage. Jeg fik gips på i hele 14 uger, hvor jeg kun fik udbetalt 105 kroner om ugen. Først i april måned kunne jeg få gipsen af, og da var der ikke mere arbejde hos Hansen og Graversen. Men først i maj måned spurgte postbud Welton Hansen mig, om det ikke var noget for mig at blive postbud. Det kunne jeg godt tænke mig; så kunne en fremtid begynde – en fremtid som kunne ende med en tjenestemandsansættelse med pension.

Jeg kom til samtale med postmester Thule på postkontoret i Kannikegade. Telegrafen lå på første sal, og jeg startede min karriere som telegrafbud, og kørte langt omkring – fra den ene ende af byen til den anden

Da jeg begyndte som aspirant, blev der aldrig ansat kvinder som postbude – for man havde jo også morgentjeneste på jernbanestationen, hvor der kom avissække med for eksempel Berlingske Tidende – og de sække var meget tunge, og vejede for det meste over halvtreds kilo. Og det mente man ikke kvinder kunne klare.

Ansat som reservepostbud – og fik rute i Bendstrup

Kort tid efter blev jeg ansat som reservepostbud – dvs. som afløser både i byen og på landet. Først fik jeg Bendstrupruten. Det var en stor udfordring for mig. Man skulle holde rede på mange ting; udbetale folkepensioner i kontanter, og modtage penge når beboerne skulle betale regninger. Postruten gik ud fra brevsamlingsstedet

Svend Aage Jensen på sin landpostrute en sommerdag i 1950'erne.

Lokalbrev sendt til Bendstrup, mens Svend Aage Jensen varetog ruten. Forsendelsen var blevet frankeret med 8 øre, hvilket ikke var nok, idet taksten for tryksager (konvolutten har ikke været limet) var 12 øre.
Adressaten var Svend Aage Jensens far, så om den manglende porto ikke er blevet opkrævet som en venlig hilsen, eller om underfrankeringen ikke blev opdaget vides ikke.

i Alsønderup, når jeg først havde været på Hillerød Postkontor om morgenen. Og som tillæg til lønnen fik man en særlig godtgørelse for at anvende sin egen cykel.

I juletiden var der rigtig meget post – alle fik mange julekort og pakker dengang, og derfor måtte man også møde ind ved firetiden i dagene op til jul, for at nå at sætte posten i rækkefølge efter ruten. For vi skulle jo køre af sted fra postkontoret på samme tidspunkt hver dag, uanset hvor meget post der var at omdele; dvs kl. halv otte.

Når man kom tilbage, og skulle afregne sine beløb var det vigtigt, at man havde opkrævet ekstra 10 øre som gebyr, hvis man havde udfyldt folks girokort for dem – og min skrift kunne de altid genkende. Jeg skulle jo også modtage breve, som folk ville sende. Jeg havde jo ingen vægt med, så den skønnede jeg, og så måtte jeg jo kræve lidt ekstra op dagen efter, hvis brevet viste sig at veje mere end jeg troede.

På Bentstrupruten hed det Alsønderup indtil Harry Andersen, der boede Baunevej 18. Her begyndte så Bendstrup indtil skovfogedstedet Strøgårdsvang. Herefter gik det nordpå gennem Bendstrup Orne til Tipperuphus skovløbersted (nuværende Kagerupvej). Så skulle jeg ind over et markskel for ikke at komme ind i en anden kommune. Herefter blev det Alsønderup Orne, og efter omdeling her kom man ud til landevejen fra Alsønderup til Pibe Mølle. Så gik min rute gennem Alsønderup Indelukke. Sådan var min rute på det

tidspunkt – og der var dengang hverken vejnavne eller husnumre.

Mens jeg gik på den rute opnåede jeg at få hele 18 indbetalinger på én dag – den første i måneden – det fyldte 2 hele sider i kontrabogen.

Landpostbud i Gadevang

Jeg havde ruten i Bendstrup i 2 år, og blev herefter fastansat som landpostbud. En rute i Gadevang blev ledig, og den fik jeg så. Det var med nogen nervøsitet jeg så frem til overtagelsen. For den person, jeg skulle efterfølge på ruten var så afholdt, at byen holdt afskedsfest for ham i forsamlingshuset.

Den sorte uniform bar jeg med stolthed – og nu kom der to sølvsnore om kasketten. Som aspirant havde man kun én.

På den rute var der heller ingen vejnavne eller husnumre – kun navnet 'Gadevang'. Og i byen var der 28 familier, der hed Petersen, så det gjaldt om at holde rede på, hvor deres familier boede, hvis brevene skulle afleveres det rigtige sted. Ruten begyndte med Fredensborgvejen, derefter Frydenborgvej, Galdeledsvej og Kildevænget, og så hele Gadevang by. Herefter Ottevejshuset, Odderdammen og Birkehavehuset. En daglig cykeltur på ca. 32 km.

Der var specielt én person i Gadevang, der fik mange julekort. Hun var medlem af den internationale spejderbevægelse, og fik hvert år flere hundrede julekort.

Postbude foran postkontoret i Kannikegade i 1958-59. Fra venstre er det: Martin, Svend Aage, Carl, Sejer (med cyklen), Johannes og Egon.

Ruterne i Hillerød by

I 1960 flyttede jeg så sammen med familien til Gadevang – huset blev købt for en sum af 45.000 kr, med 200 kr i afdrag pr. måned. Året efter blev jeg bypostbud i Hillerød med flot rød uniform. Der var først ruten Jespervej-Møllebakken-Skovvej, og senere blev bymidten med Slotsgades venstre side indtil Møllestræde.

Som bypostbud kunne der være fire postombæringer – morgen, middag, eftermiddag og aften.

I 1969 blev jeg overpostbud med to stjerner på jakken. Men sideløbende med dette havde vi overtaget en købmandsforretning i Gadevang i 1965, og den tog mere og mere af min tid, så i 1970 måtte jeg holde op ved postvæsenet, for at hellige mig jobbet som købmand.

Bymose Hegn®
Hotel & Kursuscenter

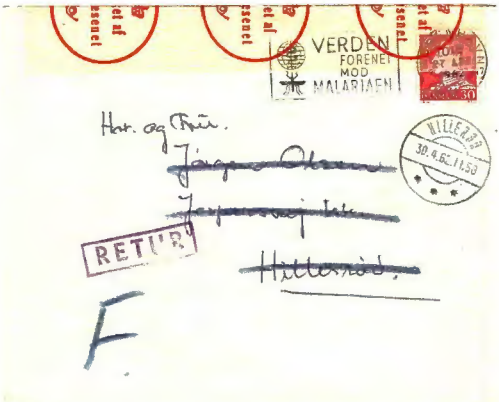
Midt i den nordsjællandske natur ligger der et ganske særligt sted

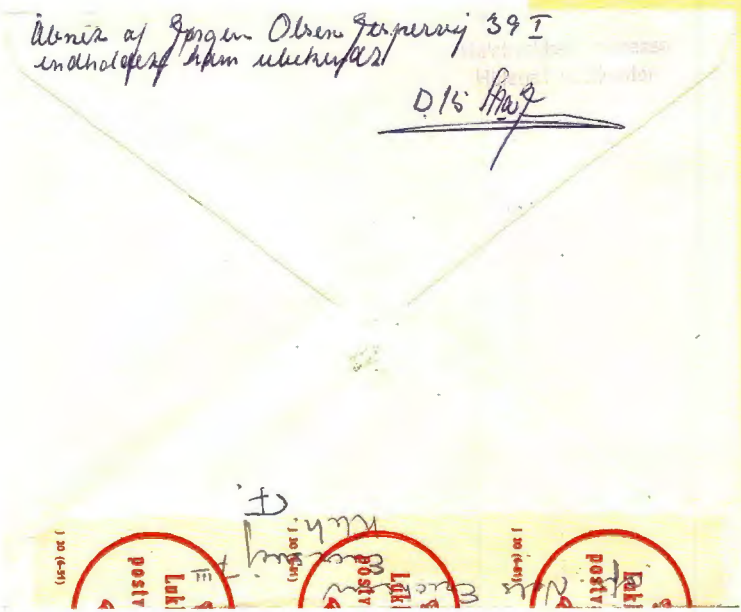
- 4 stjernet konferencehotel
- Trådløst internet
- Køkken i særklasse
- Konferencesal til 150 personer
- 26 lyse mødelokaler
- 113 skønne dobbeltværelser
- 300 gratis P-pladser
- 35 min fra København

GASTROHOMY DENMARK
VisitDenmark

Bymosegårdsvej 11 | 3200 Helsinge | Telefon 48 79 84 00 | bymose@bymosehegn.dk | www.bymosehegn.dk

En forsendelse, som blev behandlet af Svend Aage Jensen i 1962, mens han var bypost. Forsendelsen var adresseret til et ulæseligt husnummer på Jespervej. Der boede en person ved navn Jørgen Olsen på Jespervej 39, som blev forelagt forsendelsen; han åbnede den, men måtte konstatere at den ikke var til ham.
Derfor blev brevet påtegnet om dette samt påstemplet "ubekendt efter adressen" af Svend Aage Jensen.
Forsendelsen er lukket med pergamyn-etiketter formular nr. J30.
(Brevets forside er gengivet i ca. 65 %. Red.)

Fra Tydskland
med skib til Kjøbenhavn 1875-1900

Ill.1

Af Niels Molander, FFF

Hverken skibene, der sejlede i fast rutefart mellem Stettin og København, eller skibene, der sejlede i fast rutefart mellem Lübeck og København, havde bureau ombord. De havde haft det tidligere, men i 1875 havde de det ikke mere. Hvad gjorde man så, når nu der stadig kom post med skibene?

Kort og breve blev bragt på posthuset, hvor frimærkerne blev annulleret, og derefter befordrede man posten videre. Der var stempler, der viste, at posten var kommet med skib, i første omgang stemplet KJØBENHAVN K B, ill. 1 og 2. Det ældre stempel SKIBSBREV KIØBENHAVN kendes også anvendt i 1875, ill. 3.

Ill.2

Brevkort fra Stettin dateret 14.6.1878 til København, annulleret med nummerstempel 1, lille 1, og ankomststemplet K 15.6. 12M-2¼ E. Kortet bærer yderligere stemplet KJØBENHAVN K B 15.6. 1-2E, K B = Kasse Brev. Kun få kendte forsendelser med dette stempel.

Frimærkerne blev annulleret med nummerstempel 1. Her er der mindst to forskellige, det med stort 1-tal og det med lille 1-tal. Nummerstempel 1 blev brugt til annullering af skibspost til et stykke op i 1890'erne, altså næsten 10 år efter, det var taget ud af almindelig brug, ill. 4 og 5.

Skulle posten af den ene eller anden årsag retur til afsenderen, så fortæller nummerstempel 1 ikke meget om, hvor brevet er kommet fra. Derfor fik man på Købmagergades postkontor lavet de to stempler "Fra Tydskland L." og "Fra Tydskland S.". L for Lübeck og S for Stettin, ill. 6 og 7.

Kan man få mere at vide om post befordret med skib til København? Ja, først er der Kurt Hansen og Ole Maintz' bog "Skibspost til og fra Danmark i midten af 1800-tallet" og kataloget fra Nordfrimex-83 udstillingen, dernæst Jan Bendix' bog "Københavns poststempler" og Svend Arnholtz' "Danske Poststempler". Endelig er der foreningerne Dansk posthistorisk Selskab og Den maritime Frimærkeklub.

Ill.3

Brevkort dateret 16.8.1886 sendt fra Stettin til København, annulleret med nummerstempel 1, lille 1, og ankomststemplet K OMB.1 17.8.86. Kortet påtegnet skibets navn, MSD "Aarhuus".

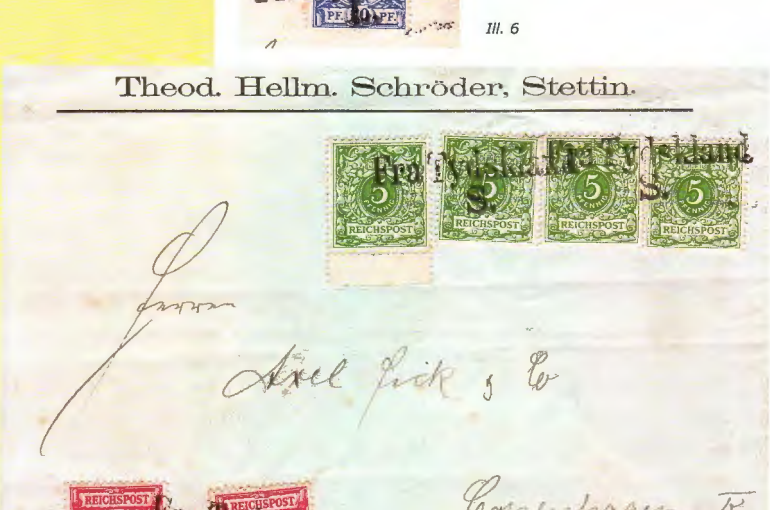
Ill.4

Ill. 5

Ill. 6

Ill. 7

Brev fra Stettin til København annulleret med liniestempel Fra Tydskland S., på bagsiden ankomststemplet K OMB.2 27.7.95. Tidligste af kun 2 kendte breve fra før år 1900 med liniestempel "Fra Tydskland S." Venstre 10Pf.-mærke desuden med pladefejl "kile i venstre rammelinie".

Udsnit af den nye trykmaskine. På billedet ses de seks offsetværker. Foto: Carsten Andersen.

NY TRYKMASKINE

Post Danmark har investeret i en ny trykmaskine, som kan trykke selvklæbende frimærker fra rulle til rulle. Det var således lidt af en milepæl i frimærkets historie, da de første danske selvklæbende frimærker blev udgivet den 27. oktober 2009. Med den nye produktion har Post Danmark imødekommet en lang række kundeønsker om selvklæbende frimærker.

Traditionen med at udgive frimærker i stålstik bliver fastholdt med den nye trykmaskine, der ganske enestående er i stand til at trykke stålstik på både traditionelle frimærker og selvklæbende.

Maskinen giver en lang række muligheder for at kunne udvikle helt nye produkter – bl.a. temaark, hvor frimærkerne kan være spredt ud over et ark. Fremover vil langt de fleste frimærker blive udgivet som selvklæbende, men enkelte frimærker vil fortsat blive trykt på gummieret papir. Det gælder eksempelvis miniark.

Efter overgangen til selvklæbende frimærker har Post Danmark taget en ny papirtype i brug. Papiret er opbygget af flere lag og reagerer derfor som et traditionelt frimærke, når det lægges i vand. Limen opløses, og frimærket kan tages af uden problemer.

Designerne af det nye Dronningefrimærke Jonas Hecksher og Jens Kajus fra e-Types står her med fotograf Casper Sejersen imellem sig og gravør Martin Mörck til højre. De var alle til stede ved præsentationen af det nye frimærke på kunstindustrimuseet i København. Foto: Carsten Andersen.

NY DAGLIGSERIE

Den 16. april 2010 fyldte Hendes Majestæt Dronning Margrethe 70 år. Det har Post Danmark fejret ved at udgive et nyt dagligseriefrimærke med portræt af Dronningen – skabt i et helt nyt design med respekt for de gamle håndværksmæssige traditioner og på basis af et helt nyt portrætfoto af regenten.

Det nye dagligseriefrimærke blev udgivet den 10. februar 2010 i de fire mest anvendte værdier. Frimærket er trykt på selvklæbende papir på Post Danmark Frimærkers nye trykmaskine, som kan kombinere nye trykteknikker med det klassiske stålstik.

Frimærket er skabt af Jonas Hecksher og Jens Kajus fra designbureauet e-Types, mens Dronningens portræt er fotograferet af Casper Sejersen og graveret af Martin Mörck. Kombinationen af godt håndværk, kreativitet og de bedste idéer fra fotografen, gravøren og designfaget har således skabt et helt nyt og smukt udtryk.

Hendes Majestæt Dronning Margrethe II fylder 70 år i 2010. I den anledning udgiver Post Danmark fire nye dagligserie-frimærker med portræt af Dronningen. Kom og se dem på vores stand.

Dronningens stik er 14 portrætter af Dronning Margrethe på to rækker, to reliefstryk, fire gravuretryk og otte frimærker. Trykt i stålstik/offset på selvklæbende frimærkepapir med fluorescens.

99,00 kr.

POST

DRONNINGENS STIK

Kurt Trampedach – en lokal frimærkekunstner

Af Kennet Helmer-Jensen

Den internationalt meget anerkendte danske billedkunstner Kurt Trampedach blev født den 13. maj 1943 i Hillerød.

Opvæksten skete i en lejlighed i Østergade (tæt på postkontoret i øvrigt), hvor familien, der bestod af far, mor og i alt 4 børn, deltes om de to værelser. Efter en senere flytning til Klostervej kom der endnu 3 børn til.

Kurt var allerede tidligt kreativ, og i barndomshjemmet foregik malerarbejdet i køkkenet, som decideret fungerede som hans atelier uden for spisetiderne.

Efter endt skoletid kom han i lære hos den lokale malermester P. M. Petersen, hvor han gennemførte en egentlig maleruddannelse. Læretiden forløb med stor fleksibilitet og respekt fra mesters side, idet Kurts behov for at komme hjem og male billeder blev respekteret, mens andre ansatte måtte arbejde over. Hans evner udi malerkunsten blev her hurtigt bevist, og han opnåede hurtigt en håndelag, der gjorde, at han kunne følge med de udlærte svende.

Gennembrud

Hen mod slutningen af 1960'erne fik han sit store kunstneriske gennembrud, efter at han i 1963 begyndte at studere på kunstakademiet.

Han er nok mest kendt for sine malerier og grafiske værker, men skulpturer har også været en væsentlig del af hans kunstneriske produktion. Især "selvportrætter" i mørke farver har været gennemgående i mange af hans produktioner. Og her er der ikke tale om selvportrætter i gængs forstand, men om billeder af sindet i ham.

Selvom han således er allermest kendt for sine motiver med udspring i det fantasifulde og fiktive, er han også blevet valgt som portrætmaler for flere kendte personer, bl.a. har han malet et portræt af prins Joachim og daværende prinsesse Alexandra i 1977.

Foto af det oprindelige maleri, 'Pegasus', som til daglig pryder Lars G. Nordströms kontor i Centralpostbygningen i København.

Pegasus på et frimærke

Som stor kunstner blev han i august 1998 kontaktet af Post Danmark som ytrede ønske om at modtage hans bidrag til udgivelsen året efter af endnu et frimærke i den kunstfrimærkeserie, der blev påbegyndt med de første udgivelser samme år, og som havde til formål at gengive ny kunst fra nulevende kunstnere.

Men her måtte Kurt Trampedach desværre melde pas – han kunne ikke nå det, da der var mange andre produktioner i gang. Post Danmark vurderede, om man ville gå på kompromis med, at værket skulle været produceret direkte med et frimærke som mål, og valgte den sikre løsning, at vente et år med at udgive et mærke med hans kunst.

Kurt Trampedachs bidrag til denne proces var således levering af et lille maleri med hesten 'Pegasus' som hovedmotiv. Hesten med vinger begyndte han faktisk at tage med i flere af sine produktioner fra midten af 1980'erne, og den syntes han passede perfekt til et frimærke.

Grafikeren Austin Grandjean blev sat på opgaven og efter lidt dialog endte resultatet med et meget flot frimærke i den værdi, som svarede til almindelig brevporto på det tidspunkt.

Mærkerne, der blev udgivet den 27. september 2000, blev derfor anvendt i stor stil, og lå derfor ikke på lager i særlig lang tid, før man kunne melde 'alt udsolgt'.

Her ses det færdige produkt, det nye frimærke, som udkom i 2000.

Vi ses på udstillingen

I respekt for Kurt Trampedachs flotte arbejde har vi ladet hans frimærke pryde vores eksklusive udstillingsplakat, som vil kunne erhverves på udstillingen sammen med andre effekter med tilknytning til denne frimærkeudgivelse.

I et specielt område på udstillingen vil der være et stort udsnit af Kurt Trampedachs værker udstillet. I skrivende stund er der ikke truffet aftale om hvilke og hvor mange, men det vil så være overraskelsen for alle besøgende.

Kurt Trampedach, der er bosat i Frankrig, udstiller sine værker i Gallerie Frederiksborg i Hillerød, som bestyres af hans bror Ulrik Trampedach.

Se mere på www.kurttrampedach.com, som er galleriets hjemmeside.

Plakaten i en lidt mindre udgave.

Hillerød Philatelistklub 1936-2010

Af Kjeld Kluge

Hillerød Philatelistklub startes op

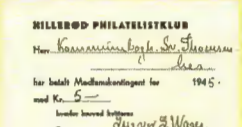
Det første orienterende møde i 1936 blev holdt i Zone-Redningskorpsets vagtlokale på hjørnet af Kalvehavevej og Frederiksværksgade af den daværende leder af Zonestationen, Hansen – efter en notits i Frederiksborg Amts Avis.

Allerede i 1938 blev afholdt en udstilling. Her et diplom til den daværende formand.

Det blev på mødet vedtaget, at indkalde til en stiftende generalforsamling. Den første formand blev Poul Jensen, næstformand blev Svend Herning, kasserer blev Svend Thomsen, dubletleder blev F. H. Larsen og sekretær blev Poul Andersen. Disse bestyrelsesmedlemmer er omtalt i 1941-kataloget. Efter et par møder i vagtstuen blev de fremtidige møder henlagt til Hotel Kronprinsen.

Den 5.10.1941 blev afholdt et femårs jubilæum på Hotel Leidersdorff, hvortil der blev udgivet en særkuvert med en "mærkat". Pågældende mærkat samt kuvert og diplom er tegnet af Sv. Dühr Martensen.

Oplyst bl.a. af Svend Thomsen, Helsinge, samt Henrik Jensen, Hillerød.

Et lille "Frimærke" fra Frederiksborg Frimærkeklub 1945. Senere blev den fusioneret med Hillerød Philatelistklub.

Jubilæer og udstillinger

Som nævnt i Svend Thomsens indlæg, blev der allerede i 1941 afholdt et 5-års jubilæum med udstilling på Hotel Leidersdorff. I forbindelse med Frimærkets Dag 1949 blev der afholdt et fællesmøde i Helseingør med Frederiksborg Frimærkeklub, Hillerød Philatelistklub, Helsingør og Omegns Filatelistklub samt Helsingør Frimærkeklub. Klubberne fra Helsingborg var også inviteret. Der blev vist "Jacob Engels samling af danske essays og prøvetryk". I alt 37 eksponater er omtalt i 1941-kataloget.

I 1971 blev der afholdt en frimærkeudstilling på Frederiksborg Byskole den 6. november (kl 14-19) og 7. november (kl 10-18) hvor der blev "udstillet mange fine samlinger – også specialsamlinger, motiv, jule- og velgørenhedsmærker og en komplet jernbanemærkesamling vedr. Frederiksværk/Hundested- og Gribskovbanen", som der stod på plakaten og i DFT.

I forbindelse med udstillingen blev bl.a. udgivet en særkuvert med nummereret kort indlagt, som omtalte "Indgangsportalen til Frederiksborg Slot".

Den 13.-14. november 1976 blev afholdt en jubilæumsudstilling (klubudstilling), som foregik på Kulsvierskolen på Jespervej i Hillerød. Her blev udstillet 53 eksponater i alt 196 rammer (+ 4 rammer benævnt A, B, C og D). Den var slået sammen med "Frimærkets Dag", som blev afholdt i bl.a. Hillerød.

Det var kun ca. 7 måneder efter at Færøerne fik et selvstændigt postvæsen; Færøerne var sammen med Danmarks, Grønlands og Sveriges Postvæsener repræsenteret med hver sin stand på udstillingen.

Frimærkets Dag blev afholdt i bl.a. Hillerød fra den 11.-14. marts 1993. Til dette arrangement blev fremstillet en lille plakat med Birgitte Rubæks sommerfugle, som netop var udkommet. Ligeledes udgav og producerede Hillerød Postkontor og Hillerød Philatelistklub i forening en 4-sidet "avis" i A3-format og klubben lod fremstille særlige "badges" med sommerfugle-frimærket som motiv. Arrangementet foregik på Hillerød Postkontor med udstillede frimærker og salg af aktuelle nye mærker med mulighed for særstempling.

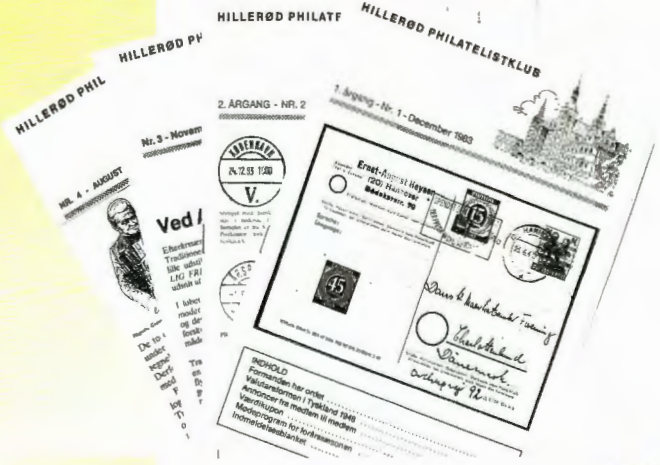

Den 14.-15. september 1996 holdt klubben en klubudstilling i anledning af vores 60 års jubilæum. Denne udstilling blev holdt i Støberihallen, Nordstensvej i Hillerød. I den anledning blev udstillet 36 eksponater fordelt på 160 rammer. Interesserede kan stadig rekvirere et eksemplar af kataloget; der er ca. 25 stk. tilbage, så først til mølle er princippet, der følges – henvendelse: *kjeldkluge@tv.dk*. Til dette arrangement blev "Frimærkets Dag" knyttet, som i tidligere tilfælde. Dette år blev "avisen" fremstillet centralt, og klubben fik stillet forsiden til rådighed.

26.-27. november 1999 blev afholdt en såkaldt "Hafniade" i forbindelse med den senere internationale "Hafnia 01" udstilling. Hafniaden skulle gøre opmærksom på tema- og åben klasse-udstillinger. Klubben havde en stand i Slotsarkaderne, som var bemandet af klubbens medlemmer begge dage. Her var det meningen at hverve nye medlemmer og gøre folk interesseret i filateli.

Klubblade

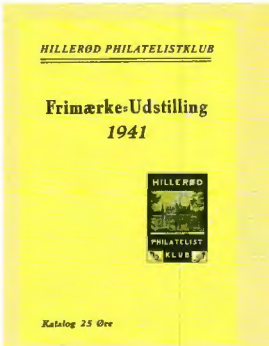
Fra 1983 til 1985 incl. udkom 4 blade i A5-format med diverse artikler og oplysninger til medlemmerne. Af forskellige årsager (bl.a. porto) blev der ikke produceret flere blade.

Lidt om klubben i dag

Klubben har regelmæssige møder hver anden tirsdag i de lige uge-numre. Ved vore møder er altid omkring 30 medlemmer fremmødt, hvilket er ca. 40% af alle medlemmer i klubben. Dette er vi i bestyrelsen meget glad for at kunne fastholde, og vi forsøger at gøre mødeaftenerne så spændende for medlemmerne som muligt. Møderne foregår i Grønnegadecentret, Grønnegade 15, 3400 Hillerød.

Vi har i et halvår 8 mødeaftener, hvoraf der som regel er to aftener afsat til foredrag af forskellige af forbundets foredragsholdere eller andre, som har et interessant emne at fortælle om. Desuden har vi en del fast tilbagevendende temaer, som alle er glade for. De fleste møder indeholder også en mindre auktion, hvor medlemmerne kan sælge deres lots.

En gang årligt afholder klubben en "Byttedag", hvor frimærkesamlere fra Nordsjælland, Midtsjælland og Sydsverige plejer at møde talstærkt op. Denne tilbagevendende byttedag foregår altid den første søndag i oktober i "Byskolens aula" på Carlsbergvej i Hillerød. I denne forbindelse kan nævnes "Fællesklubberne", som vi er en del af. De består af klubberne i Nordsjælland og en del fra Skåne, og som afholder en årlig byttedag i november måned; dette foregår p.t. i Birkerød. Her i kataloget findes en annonce fra Fællesklubberne, hvor alle kontaktmænd i klubberne har en adresse der kan benyttes af evt. interesserede.

To udstillingskonvolutter i forbindelse med 60-års jubilæet 1996.

Fra Byttedagen 2009 på Byskolen.

Fra en foredragsaften med Otto Pedersen, Frederikssund.

En udflugt til Frimærketrykkeriet i Ballerup.

Udstillingen 2010 planlægges.

En aften med "Skrammelauktion".

TAK'10 Udstillingskatalog 2010
i forbindelse med klubbens 75 års jubilæum 2011
Copyright © Kjeld Kluge, Hillerød Philatelistklub

Ansvarshavende redaktør: Kjeld Kluge
Layout og grafik: Kjeld Kluge
Tryk: special-trykkeriet viborg a-s
ISBN 978-87-88688-80-1

Udgivet af Hillerød Philatelistklub
v. formand Kennet Helmer-Jensen, Engsvinget 33, 3400 Hillerød
www.philatelistklub.dk i april 2010 i anledning af
National udstilling TAK'10

Fotokopiering eller anden mekanisk gengivelse eller mangfoldiggørelse af denne bog, eller dele deraf, uden særlig tilladelse fra Hillerød Philatelisklub er ikke tilladt ifølge dansk lov om ophavsret.